

KANIZSAI ÚJSÁG

FÜGGETLEN
POLGÁRI
HETILAP

XX. évfolyam (676) 43. szám – Magyarkanizsa, 2013. november 7. – Ára: 40,00 dinár

**KÁVAI JÁNOS,
BŐRKIKÉSZÍTŐ KÉZMŰVÉS**

**AGGÓDÓ EMBEREK,
IJESZTŐ FALKÁK**

**SZEIZMOLÓGIAI KUTATÁSOK
KÖZSÉGÜNKBEN**

1944-ES MEGEMLEKEZÉSEK

**NOVEMBERI
SÉTA**

24420 Magyarkanizsa, Főter 9
Tel.: 024/873-055
Kontakt: 063/7-814-470

**crveni
signal
plus**

TEL: 062-860-35-32

Riasztó és kamerarendszerek
telepítése és szervizelése

Portaszolgálat

Segélyhívó készülékek

Monitoring szolgálat

Járőr szolgálat

AS
alarmstudio

Alarmni sistem:

4 senzora
Akumlator
Paradox MG5050 Centrala
Daljinski

sve
za samo
190 eu

Instalacija i servis alarma
i opreme za video nadzor

Portirska služba

Uređaji za pomoćne pozive

Pratnja alarmnih sist.

Patrolna delatnost

alarmstudio

e-mail: alarmstudio1@gmail.com

Calculus
CONSULTING

Könyvelési szolgáltatások jogi és
kötségvetési személyeknek

KOVÁCS MÁRTA
Magyarkanizsa
Tel: 062/160-89-46

FANTASTICO

Magyarkanizsán

- Fő utca 4. (874-051)

- Piac tér sz.n. (873-461)

Zentán

- Fő utca 11. (817-052)

- Posta utca 4. (811-051)

Adán

- Lenin utca 5. (854-599)

- Vuka Karadžića 19. (855-300)

Pénzváltó
Menjačnica
Exchange office

FANTASTICO AZ ÖN TÖKÉLETES VÁLASZTÁSA!

zlata

ékszerész

„PASTOR”

órák, ezüstékszerek
nagy választékban

24420 Kanjiža

Glavna 9/D

Tel: 024/873-273

TISACOOOP
SRBIJA

Keresse
termékeinket
az üzletekben!

www.tisacoop.rs

ÚJ KANIZSAI ÚJSÁG

FÜGGETLEN POLGÁRI HETILAP

Alapító és kiadó a tóthfalusi LOGOS-print d.o.o., 24427 Tóthfalu, Kossuth u. 4. tel. és fax: (024) 887-140

Felelős vezető:
Deák Verona

Szerkesztőség:
Logos-print Kft.
Kossuth utca 4/a
24427 Tóthfalu
Folyószámla:
265-242031000125-58

Alapító főszerkesztő:
dr. Papp György

Felelős szerkesztő:
Jenei Klementina

Munkatársak:

Aranyos Á. Klára, Bata Attila (műszaki szerkesztés), Bödő Sándor, Csápek József (egyházi hírek), Jánosi Károly, Koprivica Aranka, Losonc Ernő (sport), Major Ibolya, Miskolci Magdolna, Molnár Csikós Benedek, Pósa Károly, Teleki Mária (humanitárius tevékenységek)
• Fotók: Iván László, Puskás Károly • Készült a tóthfalusi Logos-print d.o.o. nyomdában
• Felelős vezető: Deák Verona • Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg, és nem adunk vissza • Egyes szám ára 40 dinár • Előfizetés egy évre 2080 dinár, fél évre 1040 dinár, negyedévre 520 dinár postaköltséggel • E-mail: uku@stcable.rs

LAPUNK

KÖVETKEZŐ SZÁMA
2013. NOVEMBER
14-ÉN JELENIK MEG.

Az Új Kanizsai Újság
megjelenését
Magyarkanizsa
önkormányzata és a
Magyar Nemzeti Tanács
támogatja.

CIP – Каталогизација у
публикацији Библиотека
Матице српске, Нови Сад
659.3(497.113)

Új kanizsai újság –
Független hetilap / Fő- és
felelős
szerkesztő Papp György. – 1
évf., 1 sz. (1994) – Tóthfalu :
Logos-print, 1994–, 30 cm.
Dvonedeljno.

ISSN 1451-4051

COBISS,SR-ID 62375186

Aggódó emberek – ijesztő falkák

Se kutyája, se macskája – mondjuk arra, aki igazán magányos. Vagy ahogyan Ady Endre fogalmazott: „Sem utódja, sem boldog őse./ Sem rokona, sem ismerőse/ Nem vagyok senkinek./ Nem vagyok senkinek”. Ám ez az „Észak-fok, titok, idegenség” állapot egyáltalán nem felel meg a költőnek, hiszen nem tud így maradni, szeretné magát megmutatni, s lenni valakié...

Voltaképpen senkinek sem felel meg, hiszen az ember társas lény. Sok, magára maradt ember – más választása nem lévén – háziállatot, általában kutyát, macskát tart maga mellett, s gyakran nagyon szoros érzelmi kötelék alakul ki a gazda és hűséges társa között.

Tudja Ön azt, kedves olvasó, hogy a kutya az egyetlen olyan állatfaj, amely a tudományos nevében megkapta a **familiaris**, azaz a **családhoz tartozó** jelzőt? Merthogy tudományos neve: *Canis lupus familiaris*.

A kutyák azonban nemcsak lakótársak lehetnek, hanem munkatársak is, az úgynevezett munkakutyák őriznek vagyont és életet, vadászt segítenek, szánt húznak, világtalant vezetnek... Amellett, hogy házi kedvencek, terápiás állatok is. S hogy az ember életében mekkora szerepet játszanak, azt szólások és közmondások sokasága jelzi. A hűség pedig úgy összefonódott vele, mint rókával a ravaszság, nyúlal a gyávaság, hangyával a szorgalom.

Köti az ebet a karóhoz, aki akadékoskodik. Kutyába se veszik azt, akit teljesen semmibe vesznek. Amelyik kutya ugat, az nem harap – vélekedünk a nagyszájú, de gyenge (fizikumú vagy jellemű) emberről. Azokról is megvan a véleményünk, akikről azt mondjuk: egyik kutya, másik eb.

A gyerekeknek játszópajtása, a magányos embernek társa, otthonunknak őrzője... Hogyan lesz belőle mégis kivert kutya? Amit ugyebár nemcsak a négylábúra, hanem a kétlábúra is mondunk, ha számkivetettségét akarjuk illusztrálni. A kivert kutya léte családi film, vers, dalszöveg mintázza meg – de mindezek inkább a kétlábú sorstalanságát példázzák. Habár... vannak azért hasonlóságok is. A falkába verődés, a közeledőre vicsorítás, no meg az alapállás, miszerint a támadás a legjobb védekezés...

De maradjunk a négylábúaknál. Ahogy közeledik a tél (mi eddig még nem igazán éreztük, ők viszont valószínűleg igen), úgy lesz

egyre mostohább a sorsuk. Falkákba verődnek falun-városon. Iskolák és óvodák környékén tartják rettegésben a diákokat és a gyermekeikért aggódó szülőket. Most éppen egy horgosi édesanya fordult szerkesztőségünkhöz azzal a panasszal, hogy a faluban egyre több a kóbor eb, főleg az iskola környékén, s bár a szülők az aggodalmukat-félelmüket közölték a falu vezetőivel is, egyelőre nem történt semmi. Voltaképpen fogalmuk sincs, kihez fordulhatnának.

Időről időre felvetődik a kérdés, hogy ki az illetékes ez ügyben, és kinek a felelőssége a falkák szaporodása. A válasz egyértelmű: azoké, akik kicsapják az állatokat. Mivel azonban a delikvens csak nagyon ritkán vonható felelősségre, ezért újra és újra felmerül: vajon mi a teendő?

A gyermekéért aggódó szülő, a rettegő apróság, a saját épségét féltő felnőtt szerint a befogás, és – ha más lehetőség nincs – az elaltatás. Az állatvédők persze erre joggal felhőrdülnek, hiszen nem az állat választotta magának ezt a sorsot. Ő familiaris, „a családhoz tartozó”. Nem tehet róla, hogy a család, a gazda kivetette.

Ez azonban nem nyugtatja meg a gyerekekért, önmagukért aggódókat, mint ahogyan az sem, hogy a közegészségügyi és közbiztonsági problémákat okozó kóbor kutyák sorsa voltaképpen sehol a világon nincs megnyugtató módon rendezve. A menhely, az ivartalanítás, a befogás, kilövés, altatás – mind-mind olyan kipróbált módszer, ami voltaképpen sehol sem vált be tökéletesen. A jóléti társadalmakban sem.

Mi pedig messze vagyunk a jólétől, attól, hogy a magunk kivert kutya sorsa helyett a négylábú számkivetettségén szánakozzunk. Nem tudok én sem megnyugtató választ adni arra kérdésre, hogy mi a teendő, de az biztos, hogy nem szabad megvárni, amíg a félelemből sérülés, a vicsorításból marás, ne adj' ég, még nagyobb baj lesz.

Miskolci Magdolna

VISSZAPILLANTÓ

2013. 10. 29. – 2013. 11. 04.

HATÁRON INNEN

A rendőrség a múlt kedden Pancsován letartóztatta **Miroslav Krišant**, Antal falva (Kovačica) község elnökét, továbbá a Vojvodinaput vállalat egykori igazgatóját és a cég egyik dolgozóját, a gyanú szerint ugyanis visszaéltek hivatali pozíciójukkal és 80 millió dináros haszonra tettek szert. November elsején mintegy 1000 polgár gyűlt össze az antalfalvi művelődési központ előtti téren, hogy tiltakozzanak a község elnökének letartóztatása és hosszú vizsgálati fogsága ellen.

Szerbia ebben az évben lecsökkenti az aflatoxin engedélyezett szintjét a tejben és a takarmányban, hogy összhangban legyen az európai szabványokkal, mondta **Dragan Glamočić** mezőgazdasági miniszter.

Saša Dragin egykori mezőgazdasági miniszter ellen újabb bűnvádi feljelentést tettek. Azzal gyanúsítják, hogy miniszterként lehetővé tette mintegy 3 ezer tonna radioaktív műtrágya behozatalát Szerbiába.

Október 25-e óta egyetlen szerbiai autósiskolának sincs engedélye a sofőrjelöltek képzésére és a gépkocsivezetői vizsga megtartására – jelentette be múlt csütörtökön **Velimir Rebić**, a belügyminisztérium közlekedésrendészeti igazgatóságának vezetőhelyettese.

Ellopták a Virágházból Jovanka Broz kitüntetésait, amelyeket a temetést megelőzően a ravatal előtt egy bársony

párnán tettek közszelemre, erősítette meg a Novostinak **Joška Broz**, Tito unokája.

December 1-jén 3,6 százalékkal csökken a gáz lakossági fogyasztói ára Szerbiában – jelentette be pénteken **Dušan Bajatović**, a Srbiyagaz vezérigazgatója.

Idén először koszorúzott a vajdasági magyar közösség az 1944/45-ös áldozatok tiszteletére felállított új emlékműnél Csúrogon. Politikai pártok, önkormányzatok, civil szervezetek és magánszemélyek koszorúztak vasárnap azon a helyen, ahol június végén **Áder János** magyar és **Tomislav Nikolić** szerb elnök is fejet hajtott a második világháborúban és azt követően ártatlanul kivégzettek előtt.

November 3-án választások voltak Koszovóban, amelyek a legtöbb helyen incidensek nélkül bonyolódtak le, kivéve Mitrovicát, ahol álarcos szerb támadók rontottak be az egyik iskolában kialakított szavazóhelyiségbe. Könnygázt vetettek be és megrongálták a szavazóurnákat, ezért a voksolást azon a helyen megszakították.

HATÁRON TÚL

Leszerelési- és fegyverszakértők azt tartják a legvalószínűbbnek, hogy Albániában semmisítik meg a szíriai vegyi fegyvereket – írta múlt csütörtökön egy tömegpusztító fegyverekkel és biztonságpolitikai kérdésekkel foglalkozó amerikai internetes szaklap.

Az amerikai Nemzetbiztonsági Ügynökség (NSA) igazgatója beismerte **Angela Merkel** német kancellár meghallgatását – jelentette ki Washingtonban tartott sajtóértekezletén **Elmar Brok**, az Európai Parlament külügyi bizottságának elnöke.

November 1-jétől 11,1 százalékkal csökken a lakossági gáz, az áram és a távhő ára Magyarországon az Országgyűlés döntése értelmében. Az újabb rezsicsökkentéssel a gáz, az áram és a távhő ára tavaly decemberhez képest összesen 20 százalékkal mérséklődik.

November elsején volt pontosan 20 éve, hogy életbe lépett a Maastrichti Szerződés, amely az addigi Európai Közösségből létrehozta az Európai Uniót, és amely célul tűzte ki az új közös valuta, az euró bevezetését.

November 1-jétől már az interneten is kérhetik a választási névjegyzékbe vételhez szükséges regisztrációjukat a határon túl élő kettős állampolgárságú magyarok. A regisztrációs kérelmet a Nemzeti Választási Iroda www.valasztas.hu című internetes oldalán tölthetik ki az arra jogosultak, vagy az ügyfélszolgálaton keresztül küldhetik be.

Több száz megemlékező, köztük jobbközös országgyűlési képviselők jelenlétében vasárnap délelőtt felavatták Horthy Miklós kormányzó mellszobrát a budapesti Szabadság téren, a Hazatérés temploma előtt. Az ünnepség alatt ellentüntetők népes tábora tiltakozott az esemény ellen.

A náci által elrabolt mintegy 1.500 festményt, köztük Picasso, Matisse, Chagall alkotásait foglalták le egy müncheni férfi lakásában. A nyomozók évtizedes konzervdobozok és régi élelmiszerek között bukkantak rá az alkotásokra. Az évek alatt a férfi néhány képet eladott, a pénzt pedig felélte.

Novak Đoković nyerte meg a 3,2 milliárd euró összdíjazású párizsi fedettpályás férfi tenisztornát, mivel a vasárnapi döntőben két szettben, mindkettőben 3:5-ről fordítva verte a címvédő spanyol **David Ferrert**.

Összeállította: Bödő Sándor

Ennek már a fele se tréfa

Karnyújtásnyira van tőlünk az év vége. A sokéves rekordot megdöntő időjárás jóvoltából sokunk kedvenc időtöltése a horgászat – legyen az mostanság rekreációs titúlálva, vagy a régi szép idők nyelvén sporthorgászatnak nevezve – még ezekben a november eleji napokban is vízre csalogató. Azonban csónakjaink java része a kikötőkben ring, láncára kötve. Pedig az őszi horgászszезон jelentette mindig az év zsákmánygazdag részét. Sajnos az idén mindez nem így történik, mint ahogy az egész év halfogási eredménye is vérszegény arcát mutatta.

Rövid körkérdésem, amelynek segítségével szeretnék hozzájárulni ennek a témának boncolgatásához, természetesen így szólt: Elégedett-e az idei év horgászeredményével?

Tóth András, a magyarokanizsai Testvériség Horgászegyesület elnöke:

– Ami engem illet, elmondhatom, hogy legalább húsz éve nem pecázok a Tiszán, bár kilenc éve elnöke vagyok horgászegyesületünknek. Amióta van csónakom, egy pár-szor fordultam vele erre-arra, láttam egy pár szép halcsapást is. Persze, mindenki panaszkodik a halfogásra. Sajnos gondok vannak. Ezekről beszélhetünk, megoldási javaslatokat sugallhatunk, mégis, kis szem vagyunk a megoldás láncában. Állíthatom, hogy ezen a terepen dolgozik az egyik legjobb halőrünk, de sajnos, egyszerűen meg van kötve a keze a napi négyórás szolgálatával. Üzemanyagot kap, amennyit kap, egymaga ebben a mai, magastechnikát magában hordó világban, amikor már azt is tudják az emberek, hogy törökkanizsai kiindulópontjából Zenta, vagy Magyarokanizsa felé veszi útját, vajmi keveset tud tenni a szabályokat durván felrúgó ellen. Ezeket az embereket szinte név szerint ismeri, mint ahogyan mi is, mégse bír lépni ellenük, mert a törvényeink áthidalhatatlan gátat jelentenek ebben. Példák vannak, hogy megfogták a haltolvajt a zsákmányával, gyilkos szerszámmal, villamos felszereléssel, rendőrt mozgósítottak, aki igazoltatta a halórt, nem pedig az elkövetőt. Az akkor készült képek most is fenn vannak az interneten. Ennek ellenére a megtörtént súlyos kihágás szőnyeg alá lett seperve.

András még nagyon sok mindenről szót ejtett, mint ahogyan azt tette többi beszélgetőpartnerem is, Dušan Rakić, Zoran Petrović és Fejős Ferenc. Oktalan kérdésemmel kedélyeket kavartam fel, a rövidre kért feleleteket hosszúra nyújtotta a súlyos horgászbajaink latolgatása. Megegyeztünk, ezeket, amennyire csak lehet, átfogóbban kellene a nyilvánosság elé tárni. Minderre várhatóan sor is kerülhet, amikor majd a közeljövőben beszámolnak a horgászegyesület idei évi tevékenységéről, amelyen szeretnék, hogy ott legyenek a média képviselői, nem csak községi szinten.

Dušan Rakić, vezetőségi tag a Testvériség Horgászegyesületben:

– A 2013-as évtől nagyon sokat vártam, mivel sok szabadidőmet szántam horgászatra. A tilalmi időszak elmúlása után

halradarommal való kíváncsiságom bizakodásomat támasztotta alá, hiszen szépen mutatkozott a halállomány. Ahogy haladtunk bele a horgászszезonba, úgy lettek mind aktívabbak az éjszakai csónakjáratok, indultak be a hallopások. Végül azt tudom mondani, nagyon csalódott vagyok. Pontyra etettem, elment rá két zsák kukoricám, amit még megtoldtam két jupolos vödörnyivel, de egyetlen pontyot sem fogtam. Azt az egy 8 kilósat, amit sikerült megakasztanom, egészen véletlenszerűen fogtam, távol az etetőhelyeimtől, tisztavírággal. Rengeteg fajta csalival próbálkoztam, mindhiába. Az eredmény katasztrofális lett. Megmaradt az őszi szezon várakozásának reménye, hiszen ilyenkor szoktak jönni a szebb márnák, pontyok, dévérkeszegek, harcsák, stb. Elérkezett az ősz, de csak ritkán lehetett fogni tizen darab fehérhalat. Azokat is rendre visszaengedtem kis méretük miatt. Nem tartom magam kivételes képességű horgásznak, de annyira képzetlennek sem, hogy csak ennyi halat fogjak, így szezon végén. Sajnos vannak olyan horgásztársak is, akik egész évben nem fogtak egyetlen harcsát sem.

Két hete történt, hogy a strandon fiatalokkal találkoztam, amint sok szép keszeget pucolgattak. Megdicsértem ügyes fogásukat, mire ők elmondták, a halat három fiatalembertől kapták, akik egy egész zsákkal öntöttek ki a partra, mondván, a számukra értékeseket már berakták szabadkai rendszámú koscsijukba. Persze, ez csak egy volt a sok halrablás közül, amelyeket rendszeresen követnek el az éjszakai órákban tevékenykedők, eszközökben nem válogatva. Sajnos, semmit sem tehetünk ellenük, törvényeink szinte védik őket. Jómagam szinte mindig készen állok beszállni a csónakba, kimenni az éjszakába, nézelődni a folyón. Ott aztán mindenféle dolgot lehet látni. Számomra gyógyírként hat a pár nappal ezelőtt fogott, 37,70 kilós harcsám, meg a nemrég Supić barátommal közösen fogott, majdnem 60 kilós nagybajszú. Ezek nélkül szinte hiábavalónak bizonyult volna a vízen eltöltött rengeteg időm.

Zoran Petrović, pergetős horgász

– Először is elmondanám, hogy állandó mozgásban vagyok

a vízen, mivel pergetős horgász vagyok. A 2013-as év tavaszán lefolyó nagy vízmennyiség optimizmusra adott okot, mivel tudott, hogy sok halat hoz magával. Ilyenkor a kiöntésekben gazdagon zajlik a halak ívása, miután ezek az apróságok itt is maradnak

vizeinken. Terjedelmes képanyaggal tudom dokumentálni az ivadékoktól feketedő vízpartot, amelyeknek jelentős részét a süllőszaporulat képezte. Biztató volt látványuk. Tavaszi pecázásom folyamán, tíz-húsz kis süllőt is fogtam naponta, természetesen visszaengedve őket élőhelyeikre. Ma viszont mi történik? Egy héten át pecázva sem lehet fogni egy süllőt sem. Valami történt, történik vizeinken. Többször szemtanúja voltam, amikor a partról horgászó kolléga húszasával fogta a kis, méret alatti süllőket, ráadásul, meg is pucolta őket a helyszínen. Amikor rákérdeztem, ezt miért teszi, leszólt, mondván, ne játszd az eszed kiskomám! Ugyanígy leszóltak, amikor megfogott kis halaimat engedtem vissza a vízbe. Mindent összegezve, a jónak mutakozó idény a végére teljesen elhalványodott.

Fejős Ferenc, rekreatív horgász

– Keveset horgászok a délutáni, hétvégi szabadidőmben. Nem régóta horgászok rendszeresebben, ez az idei év volt az első, hogy gyakrabban hódolok ennek a kedvtelésnek. Kezdetben úgy tűnt, szép szezon elé nézünk. Azután elfoglaltságom miatt egy darabig nem jártam le a

vízre, majd amikor ismét belefogtam a zsinór áztatásába, meglepetten vettem észre, hogy mind kevesebb a kapás, eltűntek a halak. Ma is felmentem egészen a szigetig, utam folyamán sehol sem találkoztam halcsapással, ragadozók kirohanásaival. Egyszerűen nincsen hal. Szerintem is sok a rablól, de az is lehet, hogy valami természeti csapásként levonuló vízszennyeződés okozza a problémát. Ideje lenne komolyan foglalkozni ezzel a gondunkkal, hiszen nem lehet olyan, hogy máról holnapra eltűnik a hal apraja-nagyja a Tiszánkból. Nem gondolom, hogy mindent a halrablók garázdálkodásai okoznak.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Magyar Kanizsai Műhely
szervezésében

– először a Délvidéken –

György Attila

József Attila-díjas csikszeredai író-publicista.

A Harcosok Könyve, Ki olyan mint a Sárkány,

Történetek a nyereg alól szerzője

BASTIARIUM SICULORUM

(Székely bestiárium)

**című legújabb kötetének zenével színesített
közönségtalálkozóját és könyvbemutatóját tartjuk**

2013. november 9-én, szombaton, 18 órakor

a Dobó Tihamér Képtárban!

A messziről érkező vendéggel Pósa Károly beszélget nem csak a székely mondavilágról, az irodalomról, a könyvek és a legendák születéséről, hanem a Kárpátok karéjában élők mindennapjairól. Arról, ami összeköt bennünket – a déli végeken élőket –, az önrendelkezésükért kiálló, menetelni, küzdeni kész székely testvéreinkkel.

Belépő nincs!

Csupa panasz, aggodalomra okot adó állapot. Lehetetlen lenne minden horgásztársat hasonló kérdésekkel szóra bírni. Legtöbb ismerősöm már huzamosabb ideje panaszodik horgászeredményeire. A folyóról mind több horgász marad távol, pedig az időjárás ebben az őszi szezonban igazán kedvez ennek a hobbinak.

A sok bizonytalanságban csupán egy tudott dolog van. A csónakokat téli pihenőjükre a Horgászotthonnál folyamatosan partra lehet húzni, míg a felderítők vízitelepén ezt szervezettervezik megtenni e hónap 16-án, 100 dináros költség felszámolásával.

Ján.

A kiemelt községi jelentőségű rendezvényeket szervező bizottság

FELHÍVÁST

tesz közzé a színpad 2014. évi használat

iránti kérelmek begyűjtésére

1. E felhívás tárgya: a 2014-ben tervezett rendezvények színpadhasználatára iránti kérelmek benyújtása.
2. Kérelmezők lehetnek:
  - Magyarkanizsa község által alapított intézmények
  - székhellyel Magyarkanizsa község területén rendelkező civil-szervezetek és
  - helyi közösségek.
3. A kérelem benyújtásának feltétele:
  - a rendezvényt 2014-ben Magyarkanizsa község területén tartják.

A kérelemhez az alábbi dokumentációt kell csatolni:

- a kérelmező bejegyzési okiratának másolatát
  - annak bizonyítékát, hogy a rendezvényt 2014-ben Magyarkanizsa község területén tervezik megtartani (programkivonat, az intézmény/civilszervezet/helyi közösség illetékes szervének döntése).
4. A benyújtott színpadhasználati kérelmeket a kiemelt községi jelentőségű rendezvényeket szervező bizottság bírálja el.
  5. A kérelmeket az erre rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatvány letölthető a magyarkanizsai önkormányzat hivatalos világhálós lapjáról (www.kanizsa.rs), illetve minden hétköznap 7.00 és 15.00 óra között átvehető Magyarkanizsán a Fő tér 1. sz. alatt a **26. sz. irodában**.

A kérelmet a kiemelt községi jelentőségű rendezvényeket szervező bizottsághoz címezve zárt borítékban kell benyújtani ezzel a megjelöléssel: 2014. ÉVI SZÍNPADHASZNÁLATI FELHÍVÁS, a **Fő tér 1. sz., 24420 Magyarkanizsa** címre postai úton, vagy a Magyarkanizsai Községi Közigazgatási Hivatalban személyesen átadva.

A felhívással kapcsolatban további felvilágosítás Vranić Váradi Líviától személyesen vagy a **873-249**-es telefonon kapható.

6. A kérelem benyújtásának határideje: **2013. november 22-én** 15 óra.
7. A hiányos dokumentációjú, nem megfelelő formanyomtatványon benyújtott vagy a felhívásban foglalttal ellentétes rendeltetésre vonatkozó, valamint távmásolón vagy elektronikus levélben elküldött és alá nem írt kérelmeket a bizottság figyelmen kívül hagyja.

A bizottság a jelen felhívás 6. pontjában foglalt határidőt követő 15 napon belül bírálja el a kérelmeket, és arról a kérelmezőket írásban értesíti.

Dr. Katkics Zoltán
bizottsági elnök

Nem vagyunk háborús bűnösök!

– A szerb kormánynak sürgősen döntenie kell az itteni magyarok kollektív bűnösségét kimondó korabeli határozatok hatályon kívül helyezéséről –

Mint minden évben Adorjánon, Horgoson, Martonoson és Magyarkanizsán is megemlékeztünk az 1944-es partizánterror itteni, ártatlanul kivégzett magyar áldozatairól.

Adorjánon október 31-én gyűltek össze az emberek, hogy a temetői emlékhelynél leróják kegyeletüket az 51 falubeli mártír előtt. Ft. Baráth Gábor plébános egyházi méltatása és imája után az adorjáni művelődési egyesületek alkalmi dalai következtek, majd Molnár Csikós Benedek, a Nyugdíjasok Községi Szervezetének elnöke és Forró Lajos történész mondtak megemlékező beszédet.

– Ebben a faluban nem volt mit megtorolni, hiszen egy kivételével az egész falu magyar volt, mégis kegyetlenül lemészárolták őket. 1944. október 31-én nem akadt család a faluban, ahonnan ne hiányzott volna valaki – hangoztatta Molnár Csikós Benedek.

A Délvidéki Kutatóközpont képviselőjében Forró Lajos arra emlékeztetett, hogy a Vajdasági Levéltárban megtalálták azt az 1945-ből származó ítéletet, amely szerint Adorjánon azon a bizonyos napon a partizánok gyilkosságokat követtek el. Alátámasztja ezt az a tény, hogy az akkori hatóságok az elkövetők egyikét halálra, kettejüket pedig börtönbüntetésre ítélte, ami egyben azt is igazolja, hogy sem ők, sem a többi áldozat nem volt háborús bűnös! Ennek ellenére az adorjáni áldozatok rehabilitálása nem halad, pedig az említett körülmények miatt éppen az itt élőknek járna ki mindenek előtt a felmentő ítélet. Forró Lajos azt is bejelentette, hogy az adorjáni vérengzésről a helybeliek elmondásai alapján egy dokumentumfilmet készített, amelynek bemutatójára november 14-én kerül sor. Az emlékező beszédek elhangzása után az áldozatok hozzátartozói, a helybeli polgárok és a megjelent vendégek elhelyezték koszorúikat az 1944-es emlékműre.

Horgoson mintegy 70 ártatlanul kivégzett magyar neve szerepel a temetői emlékművön. Emlékükre mindenszentek

napiján Ft. Gutási Ákos plébános a temetőben szentmisét mutatott be, majd megkoszorúzták az emlékhelyet.

– 1944-ben bűn volt magyarnak lenni Horgoson is. A hetvenvalahány áldozattal megásatták saját sírjukat, majd beleölték őket, közöttük Virág István apát-plébánost is, akinek az volt a fő bűne, hogy 1941. virágvasárnapján a bevonuló honvédek tiszteletére szentmisét mondott – mondta beszédében Vass Zoltán történész.

– 1944 ősze megtanította a magyarokat arra, hogy a fájdalomból erőt tudjanak kovácsolni – emelte ki beszédében Pósa Károly, a Magyar Kanizsai Műhely ügyvivője. – Ha méltók akarunk lenni 1944 ártatlan áldozataihoz, akkor meg kell tanítani az ifjúságot arra, hogy ők is átérezzék és lélekben átéljék azokat a dolgokat, amelyeket eleik megtapasztaltak.

A martonosi temetőben mindenszentek napján emlékeztek az 1944. október 21-én agyonlőtt helybeli magyarokra, akikért Ft. Savelin Zoltán katolikus plébános mondott imát. A gyászolókhöz itt is Forró Lajos történész szólt.

– Lehet, hogy nekünk kell kollektívan kérni a szerb bíróságot, hogy ha már kimondták, hogy legyilkolt apáink és nagyapáink ártatlanok, engedje, hogy el is temessük őket? – tette fel a kérdést a történész, akinek nagyapja is a martonosi áldozatok között van. – Az nem lehet, hogy az ártatlanoknak nem jár végtisztesség, a gyilkosoknak meg fejfája van a temetőben. Lehet, hogy a sorsunkat nekünk kell kézbe venni? Lehet, hogy nekünk kell kihantolni szeretteinket, és idehozni őket a temetőbe? Azt mondom, ne is várjunk nagyon sokáig, ragadjuk meg az ásókat!

A megemlékezés befejezéseként a megjelentek abban a reményben helyezték a sírra a kegyelet virágait, hogy jövőre talán már nem pusztán az üres, mindössze az áldozatok névtáblájával jelölt sír, hanem szeretteik tisztességgel eltemetett földi maradványai előtt hajthatnak majd fejüket.

Magyarkanizsán halottak napján tartották a megemlékezést a városi nagytemetőben. A Himnuszot ezúttal is az idén 25 éves Cifraszür Népdalkórus adta elő, majd egyházi szertartás keretében **Zapletán Géza** esperes és Ft. Savelin Zoltán martonosi plébános tisztelegtek az áldozatok emléke előtt. Tisztelgő beszédet **Nyilas Mihály**, Magyarkanizsa polgármestere mondott, aki annak ellenére, hogy a szerb és magyar államfők közös főhajtását követően is történtek gyalázatos cselekmények, mint amilyen a csúrogi emlékhely meggyalázása vagy a szabadkai Vergődő madár szobrának ellopása, reményének adott hangot, hogy a szerb külügyminiszter kijelentését követően a szerb kormány hamarosan dönt a csúro-

gi, mozsori és zsabylai magyarok kollektív háborús bűnösségéről szóló határozatok hatályon kívül helyezéséről, amivel az egész vajdasági magyarságról leveszi a kollektív háborús bűnösség terhét.

A megemlékezés végén sor került az emlékmű megkoszorúzására, majd a Cifraszür előadásában felhangzott a Szózat is. Ezt követően, mint minden évben, rövid megemlékezést tartottak az első világháborús katonasíroknál, amelyeket az egyházi méltóságok megáldottak, a gyászolók pedig elhelyezték a kegyelet virágait.

Bödő Sándor

Fotók: Iván László

Szeizmológiai kutatások községünkben

Vajon mi rejlik a földfelszín alatt?

A Szerbiai Kőolajipari Részvénytársaság megbízásából a földfelszín alatti értékek felkutatását kezdi meg november derekán a magyarkanizsai község egész területén az oroszországi Kaliningrad-Geofizika cég. Azt vizsgálják, hogy Vajdaság egyik legnagyobb kőolajlelőhelyén mekkora nyersanyagbázis vár még kiaknázásra. Mivel a kalinyingrádi cég a legmodernebb műszerek igénybevételével végzi a kutatást, várhatóan csak minimális károk keletkeznek a mezőgazdasági területeken, amelyeket a NIS által megbízott ügynökség útján legtöbb 20 napon belül megtérítenek. Legalábbis ezt mondták, ezt ígérték a múlt szerdán megtartott sajtótájékoztatón.

– A kutatást végző cég a jövő év tavaszáig elkészíti a község háromdimenziós földtani térképét. Ebből derül majd ki, mennyi kőolaj- és földgázkészlet van Magyarkanizsa alatt – nyilatkozta **Nyilas Mihály** polgármester.

A cég képviselője, **Igor Karpuhin** elmondta, hogy a Kaliningrad-Geofizika már a volt Jugoszláviában is végzett hasonló kutatásokat, legutóbb pedig a

Boszniai Szerb Köztársaságban kutattak kőolaj után, munkájukkal mindenhol elismerést váltottak ki.

– A november második felében kezdődő kutatásokhoz a NIS minden szükséges engedélyt és jóváhagyást beszerzett, beleértve a környezetvédelmi illetékesek jóváhagyását is – mondta **Zvezdan Cimbalević**, a részvénytársaság képviselője.

A sajtótájékoztatót megelőzően a község, a beruházó és a kivitelező képviselői a helyi közösségek elnökeivel is ismertették a kutatás módját és folyamatát, a polgárokat pedig folyamatosan tájékoztatják majd annak alakulásáról. A földtani kutatások a magyarkanizsai község teljes területén túl részben a zentai és a szabadkai községeket is érintik majd.

Bödő Sándor

A nyugdíjasok figyelmébe és kérelmére

Október az idősök hónapja, de az belenyúlunk novemberbe is, főként a leghumánusabb szervezetenél, a Vöröskereszt akciónál. Hogy miért? Mert a hajlott korúakról való gondoskodás nálunk egész évben folyamatos. Azonban most nem erről ejtenék pár szót, hanem a nyugdíjasok utazásáról, arról, hogy sokunk egészségügyi okokból, vagy jobbik esetben szeretteink meglátogatásáért ülünk buszba, mert legtöbbszörnek nincs négykerekűje, taxira meg – ami Szabadkáig meg vissza sajnos kétezer dinár –, bizony a „nyugdíjból” nem futja. Mellesleg a Nyugdíjas Egyesületnek nincs olyan privilégiuma, mint a felsőbb hatalmaknak, hogy luxusautója legyen, (illetve egyáltalán autója), és azon utaztassa szükség esetén az egyesület tagjait. Pedig – hogyha hallották tisztelt olvasóink – a tévé és a rádió is hírül adta, „csupán” ötv ezer állami kocsi tartanak nyilván Szerbiában, amelyekkel furikáznak, elnézést! – villognak (így jellemezte a bemondó) az általunk választott vezetők.

– Pedig a 65 év feletti idősök a '90-es évek elején voltak erejük teljében, és dolgoztak. Sokat és lelkiismeretesen. De valakik bennünket idejuttattak, és akik ezt tették, azokat kellelt eltávolítani a fotelukból. A nyugdíjasokat kirabolták, ezért élünk így, és a következményeit az unokáink is érezni fogják – mondták az idős, de fiatalabb beszélgetőtársaim is.

Ám van egy kis fény az éjszakában! Lehetséges, hogy többen tudnak róla, de akik, vagy aki „csak orvoshoz megy látogatáshoz beutalóval” mint jómagam, a buszban döbben rá,

hogy valóban igaz a jólelkű ismerősömtől hallott hír, miszerint a Subotica-Trans húsz százalék kedvezményt ad a nyugdíjasoknak, ha felmutatják az utolsó sárga színű nyugdíjcskeket. Igaz, ez nem egetverő összeg, de a Betegsegélyző, amelynek 35-40 éven át fizetünk a járulékot, csak 50 km felett fizeti ki az utazási költséget.

Hogy mi az oka? Szegény az eklézsia. – De örüljünk – jegyezte meg az

egyik kisnyugdíjas, meg a „közepes” is –, hogy a nagy, zengzetes, ígéretekkel felturbózott szavak mellett, lám, voltak akik ránk gondoltak, és néhány garassal többet hagytak a zsebünkben. Másfél kenyérré valót!

Ám ezért is köszönet jár a Su-Transnak, hiszen ők sem Krőzusok!

És úgy hírlík, más buszjáratokon is adnak engedményt, aki tudja, adja tovább nyugdíjas társainak. Hát vigyék magukkal a sárga cskeket, hogyha kénytelenek vagy kedvük szottyán – és pénztárcájuk engedi – utazni, de ügyeljenek a felszállásnál, mert az új buszokban magasak a lépcsők, és nincs, aki segítsen! Megtapasztaltam. Még az én alig ötven kilómmal is nehezen evickéltem fel.

Fináléként egy felemelő hír! Mindenszentek napján a rádió ezt sugározta: Felemelik a nyugdíjat fél (!) százalékkal. Számoljunk! Az húszszerre száz dinár. Szegény hírközlő! Én öt sajnálom, hogy ilyen „életszínvonalat emelő” szöveget neki kellett beolvasnia.

Teleki Mária

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
MAGYARKANIZSA KÖZSÉG
KÖZSÉGI KÖZIGAZGATÁSI HIVATAL
Szám: 111-4/2013-I/D
Kelt: 2013. október 29-én
MAGYARKANIZSA

A Magyarokiszai Községi Közigazgatási Hivatal vezetője az állami szervezetben létesített munkaviszonyról szóló törvény 6. és 9. szakasza (Az SZK Hivatalos Közlönye, 48/91., 66/91., 44/98., 46/98., 49/99., 34/01., 39/02, 49/05., 79/05., 81/05., 83/05. és 23/13. sz.) és a községi közigazgatásról szóló rendelet 19. szakasza (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja 10/11. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 19/12. és 16/13. sz.) alapján

NYÍLT HIRDETMÉNYT

tesz közzé **HATÁROZOTT IDEJŰ** munkaviszony létesítésére **GYAKORNOK** munkakörét betöltő alkalmazottal.

A munkavégzés helye: Magyarkanizsa
Alkalmazottak száma: 1

Feltételek: Mesterfokozatú okleveles jogász vagy legalább négy évfolyamos alapfokú képzésben felsőfokú végzettséget szerzett okleveles jogász

A község területén hivatalosan használt nyelvek ismerete.

A fentiekben kívül a jelöltnek meg kell felelnie az állami szervezetben létesített munkaviszonyról szóló törvény 6. szakaszában előírt alábbi követelményeknek is:

- a Szerb Köztársaság állampolgára
- nagykorú
- rendelkezik általános egészségi alkalmassággal
- rendelkezik az előírt szakmai végzettséggel
- bűncselekményért vagy olyan büntetendő cselekményért, amely őt alkalmatlanná tenné állami

szervben való munkavégzésre, nem ítélték legalább hat hónap időtartalmú letöltendő börtönbüntetésre

– hivatalból üldözendő bűncselekmény miatt nem kezdeményeztek ellene nyomozást, egyes nyomozati cselekményeket, nem emeltek vádat vagy vádindítványt.

A kérvényhez csatolni kell az alábbi okmányokat:

1. egyetemi oklevél hitelesített másolatát
2. állampolgársági bizonyítvány hitelesített másolatát
3. születési anyakönyvi kivonat hitelesített másolatát
4. egészségi alkalmasságról kiállított, hat hónapnál nem régebb hatóságai bizonyítványt
5. hatóságai bizonyítványt arról, hogy bűncselekményért vagy olyan büntetendő cselekményért, amely őt alkalmatlanná tenné állami szervben való munkavégzésre, nem ítélték legalább hat hónap időtartalmú letöltendő börtönbüntetésre

6. hatósági bizonyítványt arról, hogy hivatalból üldözendő bűncselekmény miatt nem kezdeményeztek ellene nyomozást, egyes nyomozati cselekményeket, nem emeltek vádat vagy vádindítványt.

A nyílt hirdetményt a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Poslovi c. kiadványában és az Új Kanizsai Újságban kell közzétenni.

A pályázatokat a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Poslovi c. kiadványában való közzétételét követő nyolc napon belül zárt borítékban a következő címre kell benyújtani: Magyarkanizsai Községi Közigazgatási Hivatal, Fő tér 1., 24420 Magyarkanizsa, ezzel a megjelöléssel: „Gyakornokra kiírt nyílt hirdetményre jelentkezés”.

A késve érkező és hiányos pályázatokat a munkáltató figyelmen kívül hagyja.
Dukai Anna,
a Községi Közigazgatási Hivatal vezetője

Lényegesen nőtt a Tiszavirág Autós Kemping forgalma

– Beszélgetés Krekuska Róberttel, a Községi Turisztikai Szervezet igazgatójával –

Noha az idei turisztikai mutatók összegzésének még nem jött el az ideje, a nyári strandidény befejezése már bőven indokolja, hogy foglalkozzunk egy keveset az évközi adatokkal is, hiszen bizonyos idegenforgalmi fejlesztések éppen a nyári időszakban és éppen a nyári időszakra kerültek megvalósításra. Az idénykezdet legnagyobb újdonsága kétségtelenül az volt, hogy hosszras előkészületek után júniusban sikerült megszerezni az autós kemping kategorizációját.

– Ennek első és legfontosabb hozadéka az lett, hogy megkezdhetjük a kemping és az általa nyújtott szolgáltatások reklámozását. Marketing-tevékenységünk több fázisból állt. Az első az újonnan készített, teljes körű turisztikai támogatást nyújtó honlapunk volt, amelyet az érdeklődők a www.visitkanjiza.rs címen érhetnek el. A második fázisban az internetes hirdetések promóciója következett, majd a harmadikban a helyi és regionális rádiók bekapcsolásával 16 családi csomagot sorsoltunk ki, hogy így is ismertté, ismertebbé tegyük kempingünket és szolgáltatásainkat.

– **Mi lett mindennek a valós eredménye?**

– Az, hogy az idei évben már több mint 200 hazai turista kereste fel autós kempingünket, de szép számban akadtak helybeliek is, akik minden szolgáltatásunkat 50 százalékos kedvezménnyel vehetnek igénybe. Július és augusztus folyamán mintegy 1.200 éjszakázást jegyeztünk. Külföldről is akadtak látogatóink szép számban. Jöttek turisták Magyarországról, Romániából, Szlovéniából, Csehországból, Hollandiából és Angliából is.

– **Mi az, ami elsősorban vonzó lehet a hazai és külföldi turisták számára?**

– Elsősorban a kedvező árak, a szép, tiszta és rendezett környezet, a festői szépségű Tisza-part. A kemping zöld övezete, de tágabb környezete is kiváló pihenőhely, alkalmas sétára, kerékpározásra, horgászásra, különféle labdajátékokra, de fürdésre is. A NIS Naftagas kőolajipari részvénytársaság támogatásának köszönhetően máris hozzá tudunk látni a

kisebb fejlesztési elképzelések megvalósításához, amelyet elsősorban majd az elkövetkező idényben tudnak élvezni az idelátogatók. Egyebek mellett új öltözőket helyeztünk el a strandon és röplabdahálókat is vásároltunk.

– **A Tiszavirág Autós Kemping látogatottságának növekedése nyilván más területeken is érződik.**

– Természetesen, hiszen a több turista növeli a községben működő szálláshelyek kapacitásának kihasználtságát is, amelyek forgalma ugyancsak megnövekedett. Az első félév adatai szerint a községben 9 ezer fővel többen éjszakáztak, mint az előző év azonos időszakában. Ez a forgalomnövekedés kihat az ágazathoz kapcsolódó minden más területre is. Az a vendég, aki legalább egy napot nálunk tölt, már vásárol, étkezik a vendéglátóipari objektumokban, kenyeret vagy mást vesz a péknél, elmegy a cukrászdába, kimegy a piacra.

– **A nyári időszak vége nem jelenti egyben a turista-szezon végét is. Történik valami mostanság a Turisztikai Szervezet háza táján?**

– Persze. Jelenleg is két komolyabb programon dolgozunk. Egyik a környező községek tervezett programjainak összehangolása a mi, kiemelt községi programjainkkal, hogy azok időpontjai ne ütközzenek, ne okozzanak zavart, ne kényszerítsék választás elé az idelátogató turistákat, akik vélhetően minden érdekes programot meg szeretnének nézni, ha már eljönnek hozzánk. A másik fontos tevékenységünk olyan őszi-téli programcsomagok kialakítása, amelyek az elkövetkező hónapokban lehetnek csábítóak a turisták számára. Ezen a téren elsősorban a falvaink kínálta lehetőségeket szeretnénk kihasználni, hiszen a falusi turizmus terén több településünk is szép eredményekkel büszkélkedhet. Eddigi tapasztalatink szerint a nagyvárosi turisták számára községünk falusi turizmusa rendkívül vonzó és érdekes lehet. Itt külön kiemelném Tóthfalut, ahol a polgárok összefogása nagymértékben tükröződik a turisták számában, de említhetnék másokat is, hiszen szinte ugyanakkora lehetőségek rejlenek a gasztronómiai utakban, a bor- és pálinkakóstolóknak, és mondjuk a vadászturizmusban is – mondta befejezésül Krekuska Róbert.

Bödő Sándor

Valkay Zoltán

A „Ház a házban” formuláról

A magyar építőhagyományban az ún. „ház a házban” formulát igen szemléletesen a kemence képviseli.¹ Mint a tűz háza benn van a lakószobában, és onnan árasztja szét áldásos melegét. A kemencét, ha „megkövült jurtaként” szemléljük, akkor feltűnik számunkra a magyar építőhagyományok és világképek egybeépítésének ily módon történő hagyományozódása is. Formulánk a kemence-jelenség mellett az újabban felélénkült öko-tendenciákkal is analogikus kapcsolatba hozható. A „ház a házban” formula a F.L. Wright-féle házmagra (lásd az *Usonian-hous-okat*) is rárimel, amikor a konyha/tűzblokkot hangsúlyosan kezeljük a házban belül – természetesen azt, téglából építjük meg egy szalmabálás külső burokkal rendelkező ház esetében, de ugyanez megtörténhet a *sztap-tya véda*, „könnyű–nehéz” házrészeinek alkalmazásaként is.

A „ház a házban” formulának beillő egyik lehetséges öko-megoldás dr. Sípó Tibor ügyvéd és festőművész nevéhez fűzhető. Egyébként díjazott találmányát így írta körül: A koncepció szerint a meglévő vagy az újonnan tervezett lakóteret körülvesztük egy nagyobb házzal. A lakórésszel akkor lábakon áll, hogy alatta el lehessen járni, a két ház fala között pedig legalább egy méter távolság van, amit raktárként, gardróbként, tárolóként lehet kihasználni. A plafon is dupla. A külső ház biztosítja a föld hőjének a kihasználását és megvédi a szélétől, így a házat sohasem kell nulla fok alá felfűteni. Nyáron ez a külső ház biztosítja a lakónak a hűvös, télen viszont a „nagykabátot”. Dr. Sípó szerint egy ilyen építkezés nem kerül sokkal többre a hagyományosnál, mivel a „duplázással” hasznosítható, egyébként is szükséges tereket kapunk, és a külföldi vezetéseket nem kell beépíteni a falba, hanem a köztérben is elhelyezhetők, így meghibásodás esetén a falat nem kell vénsni. A fény bejutását a belső ház ablaka előtt bevezetett teraszként funkcionáló térrész-szel lehet megoldani. Dr. Sípó ráadásul házában alagsorába egy terjedelmes samott kemencét is elhelyezett, melybe samott csöveket szerelve megnövelte kemencéje tömegét. Ennek műkö-

dési elve a természetes körforgáson alapul: a lenti térségbe beáramlik a hideg levegő, a kemencétől a meleg viszont a padlóba épített rácsokon keresztül felmegy a házba, nem beszélve arról, hogy a kemence fölötti rész valójában „padlófűtés” megoldású.

Az utóbbi időben mindinkább elharapózó átépítések esetlenségét látván, a „ház a házban” formula további adalékaként egy építészettörténeti összefüggésre szeretném felhívni a figyelmet. Ha tekintettel vagyunk ugyanis arra, hogy mind ideig jórészt harmonikus utca- és településképet örököltünk elődeinktől, akkor igenis érdemes elgondolkodni azon, amit a Magyar Szó *Üveggolyós* mellékletében (augusztus 5-i szám) Viktorija Aladzić írt az egyik szabadkai oldalházzal, melynek átépítési terve 1870-ben készült. A szövegből kiviláglik, hogy Szabadkán a 19. században jószerével nem is bontottak le épületeket, hanem a régi falusi házhoz hozzáépítettek egy utcai szárnyat „L” alakúvá téve így az épületet, ezzel alakítva ki egy bizonyos fokú városi jelleget. Ez szerint a régi ház a körülépítéssel az új részévé vált.² Arra azonban külön vigyáztak, hogy az átépítés új, és arányos házat eredményezzen. Ilyet, mármint izléses bővítést, átépítést mostanság sajnos, keveset látni. Talán elveszőben lenne építő-izlésünk?

E kis kitérő után elmondhatom, hogy a fenn tárgyalt jelenséget az „egész egészülésének” teóriájával és „a ház a házban” formulával írhatom leginkább körül. Különösen fontos az, hogy ez építészet-történeti jelenségként is kimutatható. A „ház a házban” formula, de még inkább az „egész egészülésének” teóriája a hozzáépítéssel tehát mindig újabb egészet képez úgy, hogy a régi szukcesszíven beleépül az újba, és egy soha nem volt „rég-új” eredményez, mely mégis „falaiban őrzi a régi idők emlékezetét”.

A felügyelői főosztály november havi munkaprogramja

Értesítjük községünk lakosságát, hogy a felügyelői főosztály 2013. november hónap folyamán is folytatja a közterületek ellenőrzését.

Az ellenőrzésre a következő beosztás szerint kerül sor:

2013. november 06. – szerda	Martonos, Kispiac
2013. november 13. – szerda	Horgos
2013. november 20. – szerda	Magyarkanizsa
2013. november 27. – szerda	Adorján, Orom

1. Megjegyzés: Aki Magyaránizsán szeretne „ház a házban” formulát saját szemével látni, annak ajánlom, hogy vessen egy pillantást a piaci hús- és tejárusító csarnok belső terében kialakított ellenőr és *toilette* „házacska”-ra.
2. Megjegyzés: Jómagam is ezt alkalmaztam a horgosi Művelődési ház adaptálásánál és bővítésénél.

M Ū S O R T E R V

2013. november 7., csütörtök

12 óráig folyamatosan Magyaránizsai Körkép – Kanjiška panorama
17 órákor: Gulyás Tibor: Meghívottak – A Nagycsaládosok Országos Egyesületének filmje

2013. november 8., péntek

10 óra: Könyvbemutató – Gutási Éva: Fájdalom lepkék
17 óra: Könyvbemutató – Gutási Éva: Fájdalom lepkék

2013. november 9., szombat

10 órákor: 25 éves a Cifraszür vegyes kórus
17 órákor: Községnapjainak ünnepi akadémia és koncert 2013.
19 órákor: Magyaránizsai Körkép – Kanjiška panorama (ism.)

2013. november 10., vasárnap

10 órákor: Gulyás Tibor: Meghívottak – A Nagycsaládosok Országos Egyesületének filmje
17 órákor: Könyvbemutató-Gutási Éva: Fájdalom lepkék
19 órákor: Magyaránizsai Körkép – Kanjiška panorama (ism.)

2013. november 11., hétfő

10 óra: Dr. Papp Lajos szívsebész-professzor előadása Magyaránizsán
17 óra: Dr. Papp Lajos szívsebész-professzor előadása Magyaránizsán

2013. november 12., kedd

10 órákor: Ünnepi akadémia a pedagógusok napja alkalmából
17 órákor: Ünnepi akadémia a pedagógusok napja alkalmából
19 órákor: Mozaik – a törökkanizsai televízió heti műsora

2013. november 13., szerda

10 órákor: Diákhangverseny az Alapfokú Zeneiskola szervezésében
15 órától másnap 12 óráig folyamatosan Magyaránizsai Körkép – Kanjiška panorama

Kávai János bőrkészítő kézműves

Nem is olyan régen igyekeztem a múlt közből kiemelni és a felszínre hozni az egykor jól ismert és megbecsült mesterségeket, mint amilyenek például az asztalos, cipész, papucsos, szabó, varró, kosárfonó, kovács, kalapos, kőműves, fazekas, a mézeskalácsost meg el ne feledjem, gyermekkorom (és sokak gyermekkorának) kedvenc vásárosát.

Közülünk alig-alig találunk egyet Magyarországon, eltűntek, kihaltak, és velük együtt a művelőik is. A véletlen folytán bukantam rá egy olyan, valóban régi mesterségre, a bőrkikészítésre, amelynek alapanyagát már az őseim is jól ismerték, és kezdetleges módon, de felhasználta.

Ennek a kihalófélben lévő szakma egyik művelőjének köszönhetően ismerhettem meg, és ismerhetik meg tisztelt olvasóink is a bőrgyártást. Ő **Kávai János**, hajdújárás lakos, aki ma már csak hobbiból készíti ki kézi erővel, gép nélkül a különféle – ló-, marha-, borjú-, és birkabőröket –, egyébként kicsiben természet zöldségféléket, illetve földiepret, ezért a piacon epres bácsinak nevezik. A helypénzszedők is így ismerik. Az egykori mesterségről nagy örömmel mesélt.

– **Hogyan is kezdődött?**

– Mivel tanyán nőttem fel, sok háziállatot neveltünk, és kiskorom óta nagyon szerettem az állatokat, különösen a lovat, kutyát, jobban becsülöm, mint némely embert. Én voltam a jószágmániás, ezért a katonaság után, 1972. március 15-től nem a hentes szakmát folytattam, hanem elmentem Szabadkára, a Jugokoža Panonija bőrkikészítő gyárba, és ott sajátítottam el betanított munkásként a mesterség minden fortélyát. Naponta utaztam busszal, életem háromnegyed részét ott töltöttem. Sokat túlóráztam, de jól fizettek, néhányszor többet kerestem, mint a „direktorunk”. Sajnos, megszűnt a gyár kb. 2002-ben, így csak 28 munkaévem van, ezért a családdal együtt kis területen, 6 hektáron földműveléssel foglalkozunk. Még 3 év kell, hogy elérjem a nyugdíjkorhatárt. Hogy nyugdíj lesz-e? Ki tudja?

– **Itt vannak az autón ezek a mesterien kidolgozott birkabőrök, és a sötétbarna fényes lóbőr, hogy „élőben” lássuk a végeredményt.**

– Míg a gyárban dolgoztam, otthon is kezdtem kikészíteni a hozott állatbőröket. Arra törekedtem, hogy jó minőségű legyen, nem pedig arra, hogy drágán adjam. Fő célom volt, hogy tetsszen a vevőnek. Szerettem ajándékozni, és külön öröm a mai napig is, ha adhatok. Ha azt panaszolja a nyugdíjas, kevés a nyugdíj, de jó lenne egy birkabőr a lába alá, mert fázik – akkor csak úgy, Isten nevében odanyújtom neki. Majd az Isten meghálálja nekem.

– **Vannak-e segítői? Emlékszem, gyermekkoromban az Arany János utcában élt a Balog bőrs (így mondták), láttuk, de főleg éreztük a mosott bőr orrfacsaró szagát, meg a kifolyt vizét is.**

– Egyedül csinálom, a fiam finom bútorasztalos, a lányom élelmiszeripari technikus. Egyik sem segít, és nem is kedvelik a szakmát, de a többi fiatal sem, mert nehéz és bizony tényleg elég bűdös.

– **De térjünk át a bőrgyártásra! Amint mondta, nincsenek gépei, mint voltak a gyárban, a kéthengeres kopasztó-, a színező-, a húsoló, a faragó-, csiszoló és víztelenítő gépek. Mivel, hogyan dolgozik?**

– Magam készítettem eszközökkel: jó éles késsel, meg egy félhold alakú bőrfinomítóval, amit esztergályossal csináltattam. No meg sok-sok vízzel. A bőrgyártás egy termelési eljárás, amely a nyers (nedvesen romlékony, szárazon törékeny) állati bőrt különféle célokra alkalmas kész bőrré dolgozza fel. Négy fázisból áll. Nevezetesen: a tartósítás, előkészítés, cserzés és kikészítés.

A tartósítás, a bőr épségének megoldása a tulajdonképpeni feldolgozásig. Tehát legelőször a mosás kezdődik szappannal, súrolókefével, amivel a piszkot eltávolítjuk. Majd egy gerendára átdobva kicsurgatjuk. Azalatt elkészítem az anyagot: tiszta víz, só, és hangya- vagy kénsav. Beletesszük ebbe a folyadékba, és néha megkeverjük. Egy marhabőr kb. 10 kg. Ahány mázsás volt a jószág, annyi m² a bőre! Tehát a 4-5 száz kilós marha bőre 5 m². Bizony nem könnyű kevergetni! Négy-öt nap múlva ellenőrizzük, hogy átítatódott-e a bőrben a folyadék. Onnan tudjuk meg, hogy a legvastagabb részét levágjuk, odatesszük a lakmuszpapírt, és az kimutatja, mennyi a pH-ja, vagyis a savanyúság. Annak 1,8 – 2,5 között kell lennie. Ezt nevezik savassá tételnek. Utána kivesszük a folyadékból, 24 órát pihentetjük a gerendán a szőrmével fölfelé, a bőr alul van. Majd következik a 3. fázis, a cserzés. Beletesszük a bőrt a „bázniba”, ami sóból és krómszulfátból áll. Növényi, állati vagy vegyi cserzőanyagokkal illetve ezek kombinációjával is lehet kezelni, ezzel mentesítjük a rothadástól és szívóssá, szilárdá tesszük az anyagot.

– **Ezek után már kivehető a „bázniból”?**

– Nem, mert 3-4 napot benne kell maradnia. Ismét ellenőrizzük, átítatódott-e a bőrbe, majd kivesszük, 24 órát pihentetjük, utána kimossuk tiszta, langyos, mosószeres vízben. Kicsurgás után kiszögeljük, alaposan kihúzzuk, kifeszítjük, és ha van speciális piros halzsír, azzal bekenjük kétszer-háromszor az egész bőrt. Mikor beissza a zsírt, húzgálni, alakítani, puhítani, simítani kell a felhasználás követelményeinek megfelelően egy gerendán. Van akik appertálják, bőrfedő-festést végeznek. Ez volt a negyedik fázis, a kikészítés, és kész a bőr.

– **A befektetési idő és energia mitől függ? És megéri-e a munka?**

– Természetesen, hogy egy lóbőr vagy birkabőr kikészítése más-más időt és különböző mennyiségű energiát igényel, vagyis a nagyságtól függ. Én még bírom erővel, mindenféle bőrt kikészítek, járok vásárokbá, ott kapom az alapanyagot, de a bőrgyártáshoz szükséges anyag nehezen szerezhető be. Szabadkán is csak egy üzletben, illetve Belgrádban ugyanígy csak egy boltban található ezek a vegyi anyagok, szerrek. Hogy megéri-e a fáradozás? A mai pénztelenség miatt

nemigen van rá kereslet, én főleg hobbitól csinálom. Amikor látom, hogy a munkám eredménye fent díszel a falon, vagy a padlón, ami jól szigetel, az idősek meg a fájós derekuk alá teszik, mert gyógyító, és a tévézés is kellemesebb, vagy télen az autózásra helyezik, akkor én, higgye el, örülök velük együtt, és egy jó érzés tölt el, mert hiszem, hogy az öröm mellett az egészségük megőrzésében is segítettem. Igaz, hogy ez nehéz, és türelmet, kitartást igénylő szakma, de ha valaki megpróbálná, rájönne, milyen megelégedettség és megnyugvás az, amikor a kikészített bőr ott fekszik előttem, és az ismerősök vagy ismeretlenek megdicsérik, mondván, milyen szép, vagy végig is simítják, akkor ez a dicséret többet ér nekem, mint a pénz.

– Mivel sok a munkanélküli, fiatal és idősebb egyaránt, üzenne-e nekik bátorításként valamit?

– Sajnos, ez ma már kihalt mesterség, és nem olyan szép, mint a szűcs szakma, ahol a kész bőrből, szőrméből különféle ruházati cikkeket (bundát, boát, szőrmesálat), sapkát, kesztyűt meg valaha muffot, kézmelegítőt készítettek, mégis lehet, hogy lenne iránta kereslet. A fiatal érdeklődőknek, illetve minden komoly felnőttnek szívesen megmutatom a műveletet, vagy egyes fázisait, illetve telefonon is adok tájékoztatást (063/8541-422), hátha valaki megkedvelné, mert nem kell gép, csak két erős kéz, a bőr iránti szeretet és türelem.

Teleki Mária

Fotó: Iván László

Felnőttoktatás

Eddig a törvényt vártuk, most a rendelkezéseket

– Konkrét rendeletek nélkül a Cnesa OMI is a sötétben tapogatózik –

A vajdasági magyar felnőttképzésről tartott konferenciát október 30-án Magyarokanizsán a Cnesa Oktatási és Művelődési Intézmény valamint a FERHA, a Felnőttképzők Regionális Hálózata szervezésében, amelynek megrendezését a Szekeres László Alapítvány támogatta.

Évekig tartó huzavona után idén júniusban végre Szerbiában is elfogadták a felnőttoktatási törvényt, az illetékesek azonban azóta sem hozták meg azokat a konkrét, törvényből eredő rendelkezéseket és szabályokat, amelyek mentén a felnőttoktatással foglalkozó intézmények megszervezhetnék tevékenységüket és kidolgozhatnák programjaikat – panasolta **Sarnyai Károly**, a felnőttképzés egyik vajdasági fellegrájának számító Cnesa Oktatási és Művelődési Intézmény igazgatója.

– A törvény meghatározza, hogy ki foglalkozhat felnőttképzéssel, ki kaphat arra akkreditációt és megszabja a felnőttképzés feltételeit is. Az egyik legnagyobb és mindenképpen legpozitívabb újdonsága az, hogy ezután már nem csak a szakközépiskolák adhatnak ki államilag elismert, a munkakönyvbe is beírható okleveleket, hanem az akkreditációt szerzett felnőttképző központok, intézmények, szervezetek is. Sajnos még előttünk sem világos, milyen konkrét elvárások lesznek a felnőttképzést végzők iránt a törvényből eredő rendeletek meghozatala után, de annyit már tudunk, hogy rendelkezünk kell megfelelő képzési programokkal, szakkáderrel és valószínűleg andragógussal, tehát egy kimondottan felnőttképzésre szakosodott pedagógussal is – mondta az igazgató.

Az MNT 2012-ben fogadta el a Vajdasági Magyar Felnőttképzési Stratégiát, melynek célja egy összehangolt, eredményes felnőttképzési rendszer működtetése. Ennek érdekében jött létre a vajdasági magyar felnőttképző intézményeket összefogó FERHA is, amely az idén tavasszal saját honlapot hozott létre, felölelve benne a vajdasági magyar, felnőttképzéssel foglalkozó intézményeket, szakembereket és képzéseket. A honlapon már mintegy 30 intézmény és 40 szakember szerepel.

– Nagy segítség ez abban, hogy az azonos tevékenységet folytató intézmények partnert találjanak maguknak a különféle pályázatokhoz és akár a szakemberek, akár a képzési témák vonalán szoros és kölcsönös együttműködést alakítsanak ki, de a honlap fontos lehet a munkáltatók, a vállalkozók szempontjából is. Hálózatunk révén biztosítani tudjuk a hiányszakmák pótlását, ami jó a munkavállalóknak, mert munkahelyhez jutnak, de a munkáltatóknak is, akik megfelelő szakembereket kapnak tőlünk – vélte **Rózsa Rita**, a Cnesa OMI andragógusa.

A Magyar Nemzeti Tanács az ösztöndíjprogramjából eredő, elhelyezkedést serkentő akcióinak érdekében már kapcsolatba lépett a vezető vajdasági magyar vállalkozókkal, hogy közvetlenül jusson a legszükségesebb információkhoz. Szakemberei ekkor jöttek rá több olyan hiányosságra, amelyek sürgős megoldásra várnak.

– Közöttük említeném például azt, hogy ezeknek a vállalkozóknak a megléte, valós kapacitása és lehetőségrendszere messze nincs prezentál-

va a médiában és a köztudatban olyan szinten, ahogy az elvárható lenne. Nagyon keveset hallunk azokról a vezető cégekről, vállalkozókról, fejlesztésekről, termékekről, amelyekben az itteni emberek munkája, kifizetett, bejelentett munkahelye, humán erőforrás-politikája és térségfejlesztése rejlik. Éppen azért, mert olyan sokat hallunk arról, hogy milyen gondokkal küszködik ez a térség, hogy milyen rossz privatizációk vannak, a kapcsolatépítés során szerzett információkat szeretnénk megosztani a nyilvánossággal is, hogy lássuk, kik azok, akik jól működnek, piacképesek és előremutatóan gazdálkodnak. Itt kapcsolódik azután az egész a felnőttképzéshez, mert egészen biztos, hogy ezeknek a sikeres magyar vállalkozóknak is vannak igényeik az emberi erőforrások területén, akár képzésekről, akár átképzésekről legyen szó, ezért fontos lenne, hogy ezeket az igényeket és az itt kialakult felnőttképzési hálózatot valamilyen módon összekössük és összehangoljuk – hallottuk **dr. Lengyel Lászlótól**, az MNT felsőoktatási ügyekkel megbízott tanácsosától.

A felnőttoktatásban résztvevő intézmények, szervezetek képviselői a magyarokanizsai konferencián több olyan témakörrel ismerkedtek meg, amelyek mindenképpen a haladást, az előrelépést szolgálják. Az alapvető cél az volt, hogy a nyilvánosságban tudatosítsák a felnőttképzés létezését és ismertessék annak lehetőségeit a Vajdaságban, méghozzá olyan előadók segítségével, akik jelentős szerepet vállaltak és vállalnak a felnőttek oktatásában.

Bödö Sándor

A Gyógyfürdőben jártunk

A tavalyi iskolaévben papírgyűjtési verseny volt. Az osztályunk a második helyezést érte el. Jutalmunk egy-egy süti lett a Gyógyfürdőben.

Nagy volt a készülődés. A harmadik óra után indultunk el. Jó is volt egy kicsit sétálni. Szép napos idő volt hozzá. Dorina volt a párom. Sokat beszélgettünk. Keresztül mentünk a parkon. Nagyon szép ilyenkor. Minden színes, a levelek a fákon és a földön. A Gyógyfürdőben már vártak ránk. Az ebédlőben egy hosszú asztal volt megterítve. A sütit egy kocsin tolták ki. Több fajta is volt a tálcán. Én a Rigó Jancsit választottam. Az nézett ki legjobban. Aztán hallottam, nem ez volt a legfinomabb. Választhattam volna gyümölcsös tortát, lúdlábat, diós baklavát, franciakrémet is. Finom volt mind. Ittunk rá egy pohár vizet. A pincérek viccelődtek velünk.

A visszaúton a parkban fényképezkedtünk. Jól kifáradtunk a szokatlan nagy melegben. Ebédidőben értünk az iskolába. Így ért véget ez a nap.

Iván Álmos 4. b.
Tanítónő: Biszák Ildikó

Anna, Hanna, Anna, Zsuzsi, Ákos, Ádám, Martin levele az őszi napsütéshez

Pénteken futóverseny volt az általános iskola diákjainak. 13.15-kor kiürült az iskola épülete... Csak mi heten maradtunk, és a mi kedves napközis tanító nénink. Fáradtan ültünk az iskola bejáratának lépcsőjén. Egyszer csak kitoppant, és csatlakozott hozzánk a mindig mosolygós, szeretett könyvtáros nénink is, és beszélgetésbe elegyedtünk arról, hogy ha bármit kívánhatnánk most, mi lenne az.

Ádám azonnal felkiáltott: „Szeretném, ha apukámnak lenne egy Audi autója!” Zsuzsi már azzal is beérné, ha lenne egy rendes autójuk. Hanna szívesebben töltené idejét otthon egy tál pattogatott kukorica társaságában a TV előtt. Az egyik Anna szeretne egy jegyet egy luxus hajóra, mellyel Hawaiira utazna. Molnár Anna diós csigát készítene a kedves napközis tanító néninek. Ákos szeretné megépíteni a Titanicot, de mivel túl lusta, kétséges, hogy megvalósul az álma. B. Zsuzsi szeretne egy saját farmot táncoló macskákkal és kutyákkal, ahol a kedves napközis tanító nénivel szívesen teázna... Martin egy limuzinnal szeretne utazni.

Ha már álmodoztunk, azzal folytattuk, ki mi szeretne lenni. S. Anna óvónő, M. Anna csodálatos napközis tanító néni, Zsuzsi természetesen énekes sztár, Hanna fodrász (a vidám copfjai valahogy sejtetik is...), Ákos hajóskapitány, Martin a realitás talaján maradván, város szeretne lenni, kicsi Ádámunk pedig festő...

Nem tudjuk, hogy az őszi napsütésnek van-e hozzá köze, de a szívünk körül igen meleget éreztünk és vidáman tért mindenki haza egy fárasztó nap után...

Köszönjük a közreműködést szeretett könyvtáros néninknek!

Anna, Hanna, Anna, Ádám,
Martin, Zsuzsi, Ákos

A napközisek véleménye komoly témákban

MIT SZERETTEK A NAPKÖZIBEN?

– A napköziben játszunk, pakolunk, kimegyünk az udvarra kiütöcskézüni, ragasztunk, vágunk, házi feladatot csinálunk, szép dolgokat készítünk, kifestőzünk.

ÉS MIT NEM SZERETTEK A NAPKÖZIBEN?

– Nem szeretjük a napköziben a fekete pontokat. Azt sem szeretjük, ha nem kapunk piros pontot vagy virágot.

TI BE FOGJÁTOK ÍRATNI A GYERKEITEKET A NAPKÖZIBE?

– Az én gyerekeim napközis lesz. Csak azt ne kérdezd, hogy ki lesz a férjem, mert én nem vagyok szerelmes – mondta egy elsős kislány.

MI AZ, HOGY VÉLEMÉNY?

Gréti: Azt hiszem, az hogy mit gondolunk róla.

Luca: Például a zsúri véleménye a versenyzőről.

MI A VITAMIN?

Ádám: Amikor fáj valamink, akkor azt megesszük.

Lema: A vitamin az, ha betegek vagyunk, akkor valami szirupot iszunk.

Luca: A vitamin az a kerek karika, amittől meggyógyulnak az emberek.

Zsóka: Lehet egy vízbe belerakni, és lesz belőle egy üdítő.

Gréti: Az, hogy vannak ilyen gyümölcsök, meg ilyenek, s ezeket minél többször esszük, annál egészségesebbek leszünk.

SPORT?

Luca: A sport az, amikor futunk.

Gréti: Az, hogy ilyen sportokra járunk, hogy atlétika, futás, torna, tánc.

Ádám: A sport az, hogyha nagyon kövérek vagyunk, akkor járunk futni, akkor lefogyunk, a hasunknak jót tesz.

Luca: A zsír benne van a kövér emberek testében.

DIÉTA:

Zsóka: Ha anyukánk azt mondja, ne sokat együnk, hanem keveset.

AEROBIK:

Gréti: Anyukám járt oda a barátnőivel, ott nagyon sokat ugrálnak meg tornáznak.

MI A HOBBI?

Ádám: Tudom mi az! A lányoknak a hosszú, nagyon hosszú zoknijuk.

MI A MEGLEPETÉS?

Zsóka: Ha valakinek születésnapja van, és azt gondoltuk a tortáról, hogy rossz ízű lesz, pedig nagyon finom.

KI A GAZDAG?

Zsóka: A király!

Luca: A Zsuzsi!

MI A REKLÁM?

Gréti: Az ami a tévében van, és nem igaz.

MI A BANK?

Zsóka: Oda megyünk, ha fel akarunk váltani két tízest egy húszasra.

Ádám: Az, ha a rablók ki szották rabolni a bankot.

FILÓZÓFIA:

Zsóka: A filozófia az, ha valaki sokat filozofiazik, és olyat beszél, ami nem igaz.

PROBLÉMA?

Lema: Otthon, ha valamit eltörünk, pl. egy tányért, anyuka pedig mérges.

KI DOLOGOZIK AZ ISKOLÁBAN?

Igor: Titkár, tanítónő és a mester bácsi, más nem.

Zsóka: A tanító néni és a napközis tanító néni.

KI AZ IGAZGATÓ?

Zsóka: Ha valaki kést vagy bicskát hoz az iskolába, azt megbünteti.

Ádám: Küld üzeneteket, hogy hová menjünk, és mit csináljunk.

MI A VEZETÉKNÉV?

Luca: Tudom mi az! Pl. hogy Lucus, Sonji, Lill, Dalmi, Lemi!

HŰSÉG?

Zsóka: Ha kedvesek vagyunk egymáshoz.

SZERELEM?

Zsóka: Ha sokszor nézel egy fiúra.

Luca: Mindent megcsinál, amit az a másik kér.

Lema: Az iskolában van, aki szerelmes. A Dávid a Vikibe szerelmes.

IRIGYSÉG?

Gréti: Pl., ha valakinek barna a szeme, és ő rám néz, és akkor nagyon tetszik neki, hogy nekem kék a szemem.

MI A BOLDOGSÁG?

Luca: Ki a boldog ember? Hát például én is az vagyok! Mindig mosolygok!

Gréti: Ha például akarunk egy sellőt, és azt kapunk születésnapunkra.

Ádám: A legboldogabb ember a világon a Mikulás, Télapó és a Fogtündér!

Zsóka: Az a boldog, akinek van apukája, anyukája és barátai.

Birkózás

Id. Csanádi István emlékverseny

A Mezőhegyesen rendezett id. Csanádi István birkózó emlékversenyen 18 klub, 158 utánpótlás korosztályú birkózója lépett szőnyegre, köztük a magyar-kanizsai Potisje versenyzői is Újhelyi Sándor edző vezetésével. A Potisje eredményei.

2004–2005-ös korosztály, 1. hely: Lakatos Dávid (29 kg).

2002–2003-as korosztály, 1. hely: Vrábel Áron (38 kg), 3. hely: Pekla Ákos (42 kg).

Ifi lányok, 1. hely: Vadász Anna (65 kg).

A legjobb külföldi versenyző Lakatos Dávid.

Labdarúgás

II. női liga, Északi csoport

Magyar-kanizsa: Metalmania–Budučnost (Gložan) 3:0 (k. n.). A vendégcsapat nem érkezett meg, így a hazaiak hivatalos eredménnyel, játék nélkül nyertek.

Szabadkai liga, 12. forduló

Tóthfalu: Olimpia–Csóka 2:1

Tisza menti liga, 12. forduló

A községi csapatok eredményei, Majdán: Tromeda–Jedinstvo (Martonos) 4:1, Orom: Šampion–Potisje (Magyar-kanizsa) 0:4, Horgos 1911–Graničar (Đala) 4:0

Teke

I. Vajdasági liga, 7. forduló

Magyar-kanizsa: Kanizsa–Spartak 024 (Szabadka) 1:7 (3185:3338)

Részeredmények: Szabó–R. Kujundžić 0:1 (1:3, 553:600), Erdélyi–S. Skenderović 0:1 (2:2, 540:568), Barlog–A. Kujundžić/Miskolci 1:0 (2:2, 531:474), Apró/Bálint–Petrić 0:1 (1:3, 542:571), Bosznai–Kéri 0:1 (0:4, 512:577), Bata–P. Skenderović 0:1 (0:4, 507:548).

Az alsóházi rangadót a vendégcsapat nyerte meg, melynek soraiban a mérkőzés legeredményesebb játékosa R. Kujundžić kereken 600 fát döntött.

Asztalitenisz

I. Vajdasági liga, 5. forduló

Begeč: Čarda kod Braše–Kanizsa 4:2
Részeredmények: Stanić–Miskolci 3:0, Jandrić–Sordje 3:1, Stojšin–Körtvélyesi 3:1, Stojšin/Džudžar–Miskolci/Sordje 2:3, Stanić–Sordje 2:3, Stojšin–Miskolci 3:0

Elszenvedte első vereségét az őszi idényben a Kanizsa csapata.

Észak-bácskai liga, 4. forduló

Selenča–Horgos 0:4

Részeredmények: Zarecki–Mihalović 0:3, Molnár–Pijuković 0:3, Kočonda–Csikós 0:3, Kočonda/Molnár–Mihalović/Pijuković 0:3

Kézilabda

Bánáti liga, 6. forduló

Hegyes: Partizan–Partizan (Horgos) 27:17 (16:9).

Judo

A Partizan Judo Klub trófeája

A Belgrádban rendezett A Partizan Judo Klub trófeája nevű versenyen 42 klub közel 500 judosa vett részt, köztük a magyar-kanizsai Partizan KOT Judo klub 11 versenyzője is, Vadász Károly edző vezetésével. A Partizan KOT eredményei.

2005 és fiatalabb korosztály, 1. hely: Stefan Tolić (22 kg), 2. hely: Nagy Fruzsina (34 kg), 3. hely: Bálint Anna (34 kg).

2001–2002-es korosztály, 2. hely: Nagy Anett (48 kg), Pörzsölt Ákos (30 kg), 3. hely: Szecsei Viktor (42 kg).

L. E.

Újra Magyar-kanizsán lesz a modern táncok Európa-bajnoksága

A tavalyi nagy sikerű rendezvény után az idén is Magyar-kanizsán rendezti meg az olasz székhelyű International Dance Federation (IDF) a modern táncok Európa-bajnokságát. A hírt az elmúlt héten jelentette be sajtótájékoztatón a Magyar-kanizsán az IDF elnöke, Franco Ventura úr (Bologna, IT).

Sóti Erzsébet, a magyar-kanizsai székhelyű Vajdasági Modern Táncsportok Szövetségének elnöke elmondta, hogy az IDF elnöke szerint a szövetség és a magyar-kanizsai M-Plusz Táncklub

már egy évvel ezelőtt is tökéletesen felkészült az Európa-bajnokságra, ezért ajánlotta fel Leandro Senesi, az IDF főtitkára ismét nekik a megmérettetés szervezésének a lehetőségét.

– Természetesen örömmel mondtunk igent a felkérésre – mondta Sóti Erzsébet. – Egy Európa-bajnokság házigazdájának lenni kitüntetés a város számára is, így Nyilas Mihály polgármesterrel egyeztetve egy év elteltével megint a modern tánc legjobbjai versenyezhetnek a Gyógyfürdő sportszarnokában. Az EB-n a legdivatosabb táncfajtákat is felvonultató utcai táncstílusok (break, electric, hip-hop, funky, disco) formációs, csoportos és szóló versenyszámaira, a látványos és szórakoztató show-jellegű táncok (dance show, fantasy, free show, kortárs/modern, karibi show) versenyeire kerül sor a négy napig tartó versenyen. A legkisebbektől a legnagyobbakig négy korosztályban (mini, gyermek, junior, felnőtt) lépnek fel majd a fiatalok a nemzetközi zsűri előtt.

A helyszín az idén a Gyógyfürdő sportszarnoka, az ünnepélyes megnyitót novemberben 7-én 9 órakor lesz.

Labdarúgás Tisza menti liga

Szerbkeresztúr: Jedinstvo –Tisza B (Adorján) 4:2 (2:1)

Szerbkeresztúri pálya, 50 néző, vezette Kuzmanov (Törökkanizsa). Góllövők: Šormaz a 2., az 58., Mikluc a 7., Rankov az 56., illetve Bagi K. A 17., Mišković Damir az 50. percben.

Az adorjáni labdarúgók egy évtizeddel ezelőtt játszottak legutóbb a bánáti faluban. Most, hogy az adorjániak a nyáron beneveztek tartalékcapatukat a Tisza menti ligába, vasárnap a két helység labdarúgói újból összemérhették tudásukat. Az adorjáni fiatalok végig nagyon lelkesen és becsületesen küzdöttek minden labdáért, a hazaiak azonban az első tíz percben kétfólos előnyre tettek szert, de még az első félidőben Bagi Kamill góljával a vendégek szorossá tették az eredményt. A folytatásban a Tisza B gárdájának Mišković Damir góljával még sikerült egyenlíteni, de erejükből csak egy tisztességes vereségre tellett a sokkal felkészültebb és tapasztaltabb játékosokból álló együtessel szemben.

A 13. fordulóban a Tisza B csapata november 10-én, vasárnap a majdáni Tromeda csapatát látja vendégül. A találkozó 13 órakor kezdődik Adorjánon.

Sportlövészet

Megkezdődött a légfegyveres bajnoki idény

Mivel a legfiatalabb sportlövőknek aránylag kevés versenyzési lehetőségük van, a tartományi sportlövő szövetség még 2004-ben megalakította a vajdasági ligát pionír korosztályban sorozatgyártmányú légfegyver kategóriában. A tornarendszerben szervezett bajnokság évről évre népszerűbb és a résztvevő céllövők száma állandóan növekszik. A résztvevő egyesületek közül eddig nyolcnak sikerült megfelelő feltételeket teremteni, így ők egy-egy fordulóban házigazdák lesznek.

A 2013/2014-es idény első fordulóját az elmúlt hétvégén Pancsován tartották meg a helyi sportlövő-egyesület szervezésében. A klub 17 pályás automata lövöldéjében tartományunk 14 klubjából összesen 104 fiú és lány állt céltáblák elé, 20-20 lövést adtak le 10 méterről. Az őszi idény első hivatalos versenyén a legtöbb sikerük az ópazovaiaknak volt, akik ott folytatták, ahol a tavasszal abbahagyták. Rajtuk kívül kitűnően szerepeltek ezúttal is az ingyiaiak, mitrovicaiak, pancsovaiak.

Az adorjáni Tisza sportlövői teljesen felfrissült csapatokkal vettek részt, és a pionírlányok rajtoltak jobban. Csapatban a harmadik helyen végeztek, míg a fiúk teljesítménye az ötödik hely megszerzéséhez volt elegendő.

Eredmények a pionírlányok csapatversenyében: 1. Jedinstvo–Ópazova 520, 2. Mladost–Ingyia 482, 3. Tisza–Adorján 4475 (Sándor Médi 166, Lukács Barbara 154, Vajda Anna 155 kör), 4. Pancsevo 1813...

Egyéniben: 1. Marić Ivana (Ópazova) 185, 2. Kolarević Marija (Ópazova), 3. Mundić Anastazija (Ingyia), ...8. Sándor Médi (Adorján).

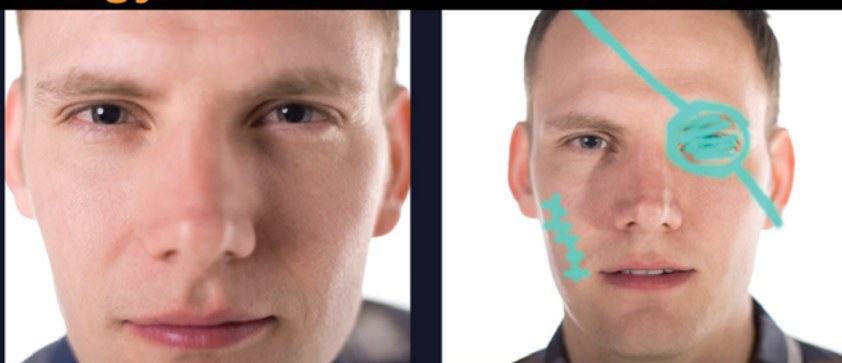
A pionírfiúk csapatversenyében 1. Živko-Relić ZUC Mitrovica, 524, 2. Jedinstvo (Ópazova) 519, ... 5. Tisza–Adorján 456 (Sándor Bálint 154, Kanyó Attila 140, Káplár Ákos 162 kör).

Egyéniben: Žiga Dario (Ópazova) 178 (92), 2. Jovčević Djordje (Pancsova), 3. Jovišić Lazar (Ópazova).

A vajdasági liga második fordulóját november 10-én, vasárnap tartják Ópazován.

Bicskei Mihály

Magyarkanizsai DUMASZÍNHÁZ

BÖDŐCS TIBOR

Jegyár:
Elővételben 450 RSD
Helyszínen 500 RSD

Önálló est Vendég: Tóth Edu

Jegyek a Cnesa OMI pénztárában

Művészetek Háza (nagyszínpad)

November 8. 20.00 óra

"Böllér balett"

Nyolcnapos időjárás-előrejelzés Vajdaság területére

November

VajdaságMet - www.vajdasagmet.rs

Ifj. Körmöczy Antal

Pontyozóverseny a Fishmania-tavon

Az idei szezonban nyitotta meg kapuját a pecások előtt a martonosi Fishmania-horgászto. Az 1,2 hektáros patkó alakú, agyagos medrű tórendszer rendezett, szép környezettel, bő zsákmánnyal kívánja szélesíteni a horgászlehetőségeket amúgy sem szűk palettáját. Ami engem odavonzott az elsősorban a nyugodt, csendes környezet, és a napszakoktól függetlenül mindig fellelhető árnyékos horgász hely, ami ebben a rekkenő hőségben egyáltalán nem mellékes. Eddigi horgászataim során sosem fogtam 4-5 méretes pontynál kevesebbet. Nem vagyok a halételek szerelmese, de kíváncsiságból néhány potykát hazavittem és sütve is, főzve is kitűnő ízűk volt, attól függetlenül, hogy nem éppen R betűs hónap van. Mivel úgy gondoltam, kiismertem a tavat és a fogósabb horgász módszerekre is rájöttem, természetesen beneveztem a Fishmania első úszós pontyversenyére. Szombatra hirdették meg a találkozót, engem meg pénteken utolért egy

makacs vírus. Már a visszalépést fontolgattam, de az is eszembe jutott, hogy a kisorsolt placc helyett a terepi reterát mellettit kérem. Aztán csak nem akartam kivétel lenni és részt vettem a sorsoláson, ahol láss csodát, szabályosan kihúztam az illemhely mellett! De úgy látszik, hogy az az aranyhal amelyiket valaha visszadobtam, csak egy kíváncságotat teljesítette, mert halat azt nem fogtam. Igaz, egyet megakasztottam, de a horgon maradt szép nagy pikkely bizonyította, hogy külső akasztás volt. A megmérettetésnek 22 vajdasági résztvevője volt. A versenyzőket három szek-

torba sorsolták és osztották szét a patkó külső ívén. Az időjárás is kedvében járt a szervezőknek, mert horgászatra alkalmas napos, nem túl meleg, szellős délelőttel ajándékozta meg a pecásokat. Mivel a kifogott halakat rögtön mérlegelték, így gyorsan híre ment, hogy a szektoromban a 16-oson ülő horgász fél óra alatt 5 pontyot fogott, ami el is döntötte ennek a pályarésznek a sorsát. Ahogy haladt az idő, kiderült, hogy nem mozognak a halak, ahol ott vannak, ott fognak, ahol nincsenek, hiába minden távcsali, egy darab sem jön arra. Így maradt hal nélkül az egész első szektor és a har-

madik szektor vége (ahol én is ültem), miközben a patkó közepén 18 pontyot fogtak. Ebből a második és a harmadik szektor győztese 13 darabot szájkolt. Az első szektor győztesét sorsolással választották ki, ahol a szerencse a hazai Dobó Lászlónak kedvezett. A második szektort a törökbecsei Tápai Sándor nyerte meg 8060 ponttal. Sanyi két pontyot fogott és a verseny legnagyobb halát egy 5,5 kilós amúrt. A harmadik szektor győztese, és egyben a verseny bajnoka a mitrovicai Zoran Knežević lett 10 darab hallal és 10300 gramm össz súllyal. A győztesek izlésesen elkészített kerámiaplaketteket kaptak, amelyeket sérült gyermekek készítettek a magyarkanizsai Tulipán fazekasműhelyben. Ilyen jutalomban részesült Kanyó János is, aki megszervezte az első Fishmania pontyozóversenyt.

Huzsvár József, Szabadka

Pontyozóverseny a Fishmania horgásztavon – a képen Huzsvár József

Fővédnök:

Metalmania d.o.o.
www.metalmania.rs

Nyitva tartás: 06-18 óráig hétfőként.

Bejelentkezés kötelező!

50%-os **kedvezményben** részesülnek a 65 évnél idősebbek, nyugdíjasok, ifik, nők, rokkantak.

Téli szünet: október 1. – március 31.

Martonos, Slatina 2.

info-sales:

tel: +381/24/875-501 mob: +381/63/7488-149
info@salas-tandari.com www.salas-tandari.com

Őszi divat

Az idei őszi egyik legkedveltebb színe a szürke, mely hiedsége ellenére is remekül mutathat a hétköznapi összeállításokban. Míg az elmúlt években inkább feketével viseltük ezt a darabot, idén a fehér kiegészítők és ruhadarabok mutatnak majd a legdivatosabban ezzel a semleges színnel. Az idei őszi a rétegzésről és a meghökkentő párosításokról is szól, így ne lepődjünk meg, hogy a kötött, sportos sapkák az elegánsabb összeállítások alapdarabjaként is megállják majd a helyüket.

Az alapdarabok mellett nem árt egy-egy feltűnő darabot sem beszerezni, a szezon nagy kedvencei lesznek a rátétes, díszített nadrágok, de a bőrszoknyák is visszatérnek.

A régi klasszikusok közül is visszatér pár, hisz a bokacsizmák mellett a térd fölé érő, dögös lábbelik is helyet kapnak. A sima, kötött pulcsik mellett a garbókat is bátran előhalaszthatjuk a szekrény mélyéről.

Az őszi erdőt idéző meleg színek mellett az elegáns királykéknek és a 2013-as év színének kikiáltott smaragdzöldnek is szezonja lehet, ezért legalább a kiegészítők terén próbáljunk meg beszerezni egy-egy ilyen darabot.

A MAGYARKANIZSAI TEXAS VENDÉGLŐ

2013. NOVEMBER 16-án, SZOMBATON

ERZSÉBET és KATALIN BÁLAT

SZERVEZ

BELÉPŐ VACSORÁVAL 800 dinár.

**JÓ HANGULATRÓL A
HOMOKÓRA EGYÜTTES
GONDOSKODIK**

SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT.

**ÚJÉVVÁRÁST SZERVEZÜNK, BELÉPŐDÍJ
VACSORÁVAL ÉS ITALLAL 2.950,00 dinár.**

**JEGYELŐVÉTEL SZEMÉLYESEN
Tel.: 063 7 309 149**

Trends Lenta
Új- és használt ruha kereskedés
munkaidő:
hétköznap: 9h–13h és 17h–20h
szombaton: 8h–13h
Lokáció: Posta utca 1., Lenta
(a Fabotronic udvarában)

Gombából, gombával

A világhálón annyi a gombás recept, hogy elveszik az ember/lánya a bőség zavarában. A leghelyesebb, ha azonnal a vásárolt vagy gyűjtött gombához keressük a felhasználási módot, hisz nem mindegy, mit miből és hogyan készítünk. A gyapjas tintagombát például nem kell előfőzni, és csak addig fogyasztható, amíg nem kezd színesedni a „szoknyája” alja. Van, aki a szárát is felhasználja, én csak lecsavarom a kalapot – így azonnal látszik, hogy egészséges-e a gomba. Állítólag finom töltve és panírozva, de úgy még nem került az asztalunkra, a hagymás (esetenként szalonnapörccs vagy kolbászos) tojásrántottát azonban nagyon szeretjük gyapjaskával (csiperkével, pereszkével, szegfűgombával, téli fülökével...). Az üvegesre párolt hagymára teszem a kalapokat, átforgatom, és már üthetem is rá a tojást. Olyan tőle a rántotta, mintha lágy sajttal készült volna. Nemrégiben

éppen akkor találtam néhány csodaszépet, amikor rakott karfiolt készítettem, és a darált húshoz kevertem párolás közben. Mennyei lett!

Rántott gombát nagy özlábból, sárga gévagombából és késői laskagombából készíték. A nagy özlábat csak leforrázom, sós, lobogó vízben megfordítom a szeleteket, lecsepegettem, lisztben, tojásban, prézliben forgatva megsütöm. A késői laskákat kb. 5 percig főzöm, és utána panírozom. A sárga gévagombánál arany szabály, hogy csak a fiatal példányokat fogyasztjuk, és mindenképpen előfőzzük – az új előírások szerint 30 perces hőkezelést igényel. Én kb. 20 percig főztem a szép szeleteket, majd még 10 percig lassan sütöttem a bundázottakat. Vetekedett a legfinomabb rántott csirkemellel! Nem véletlenül nevezik csirkehúsgombának is...

Nagy kedvencünk, a déli tőkegomba és a most óriási boszorkányköröket alkotó, lilatönkű pereszke az állaguk

miatt – húsos, ízes, főzve is „roppanos” marad – kiválóak paprikásokhoz, pörköltekhöz, rizses ételekhez. Tejfőlés gombamártás készülhet belőlük. A pereszkeleves (az enyém olyan, mint az egyszerűségében nagyszerű krumplileves, csak gomba is van benne, bőven) tejföllel, paradicsomlével, de ezek nélkül is finom.

Mivel lilatönkű-dömping van, érdeemes vele kísérletezni. Én készítettem már belőle fasírozott-koszorút (a darált húshoz apróra vágott gombát gyúrtam), idősebbik fiam pedig a hagymán lepírtott gombából pereszkepástétomot csinált.

Aki ódzkodik a gyűjtött gombától (a zentai és a szabadkai piacon lehet ilyet is venni), az kipróbálhatja a recepteket természetett csiperkéből, laskából. A gombával és gombából készült ételek száma végtelen – változatosabbá, egészségesebbé teheti étkezésünket.

Miskolci Magdolna

Fasírozott-koszorú,
lilatönkű pereszkével

Tojáslepény téli fülökével

A gombatartósítás egyik
módja: ecetes pereszke

Leves – lilatönkű pereszkéből

Virágos kocsonya – szegfűgombával

Nyárfatinórával készült
kukoricadarás muffin

Pizza-szerűség, tészta helyett
nagy özláb kalappal az alján

Gombás receptek

A hunzák tudják a hosszú élet titkát

A tudomány mai ismeretei szerint csupán egyetlen embercsoport mentes a ráktól. Ez a teljes immunitást élvező kis közösség a hunza törzs Kasmír északnyugati hegyvidékén él. Tagjai híresen hosszú életűek. Legfontosabb táplálékuk a kajszibarack.

Gyakran olvasható, hogy a hunza népcsoport tagjait nem sújtják az úgynevezett civilizációs ártalmak: szívbetegek, vérnyomás problémák, daganatos megbetegedések. A nőknél ismeretlen a klimax, a férfiak még 90 éves korukban is nemzóképesek. Kik azok a hunzák?

A fehér hunokat, Attila rokonait nevezik így. A mindössze 14 ezer főt számláló nép a Himalája hegyei között, zárt völgyekben él, melyeket csak igen magas hágókon át, nehezen lehet megközelíteni. A Hunza-völgy Kína, Tadzsikföld és Pakisztán határán húzódik, ahova még nem jutott el a civilizáció romboló hatása. Több ezer éves földrajzi elszigeteltségüknek köszönhetően a hunzák egészséges és természetes ételszokásokat követnek.

Egy világszerte nagyra becsült brit sebész és orvos, dr. Robert McCarrison ezt írta az amerikai orvosszövetség újságjának 1922. január 7-i számában: „A hunzáknál nincs ismert rákos eset. Ennél a népnél... hatalmas sárgabarack-ligetek vannak. A sárgabarackot a napon szárítják meg, és igen bőséges mennyiségben fogyasztják.” Attila hunjainak rokonai megtanulták értékelni és szerteágazóan felhasználni egyetlen gyümölcsüket: édesítésre is aszalt kajszit használnak.

McCarrison a Nagy-Britannia kormánya nevezte ki a múlt század elején, a brit megszállás ideje alatt, India táplálkozásának megfigyelésére. A brit orvos főleg a Gilgit zóna szokásait írta le Észak-India egyik tartományában, Észak-Kasmírban. Híressé azonban az tette, hogy fölfedezett egy népet - a hunzákat -, melynek nem voltak orvosaik és kórházaik, fiai mégis 100 éves átlag-életkort értek el, tökéletes életerőben és jó egészségi állapotnak örvendő. Hét évig tanulmányozta őket, s az akkori világ egyetlen népbetegségét sem fedezte fel náluk. A 90-110 év közötti lakosok vizsgálata során kiderült, hogy vérnyomásuk, koleszterinszintjük és szív működésük normális. Életerejük titkát egyedül táplálkozási szokásaikban találta meg. A hunzák a zöldségeket és gyümölcsöket, gabonaféléket, a tejet és tejtermékeket főzés nélkül fogyasztják, húst pedig csak igen ritkán esznek. Egyáltalán nem használnak hántolt (fehér)

rizst, cukrot és sót, a szintetikus táplálékokról még csak nem is hallottak. A nálunk is termő gyümölcsöt ők az év minden szakában fogyasztják, amikor friss a termés, azt, de a magját nem dobják el, hanem a napon megszárazítják, s elteszik télire. Naponta 30-50 barackmagot esznek meg. Ebből préselnek olajat, amellyel sütnék-főznek, s még kozmetikumként is használják. Asszonyaik arca a préselt barackmag-olajnak köszönhetően még élemedett korban is ráncatlan, bársonyos. A fehér hun nők egyik jellegzetessége, és büszkesége, hogy a ténylegesen 15-20 évvel fiatalabbnak látszanak.

Dr. Allen E. Banik szemorvos is felkerekedett, s kutatóútjáról A hunzák földje (Hunza Land - Whitehorn Publishing Co., 1960) címmel írt könyvet. Részletes beszámolókat ad benne a hunzák életmódjáról. Feljegyezte, hogy a hunza felnőttek 50 gramm protein, 36 gramm növényi zsiradék és 354 gramm szénhidrát elfogyasztásával valamivel több, mint 1900 kalóriát vesznek magukhoz naponta. (Az összehasonlítás kedvéért: egy átlag amerikai napi energia-bevitel 3300 kalória, 100 gramm fehérje, 150 gramm zsír.)

A hosszú életű fehér hunok ivóvize hegyi gleccserek olvadásából keletkező patakokból származik. Ez a víz tele van a kőzetekből kioldott ásványi anyagokkal, szinte fehér tölük, ezért a hunzák a hegyek tejének is nevezik. Az ásványi anya-

gokban dús vizet a növények is felveszik és a leveleikben a felszínre hozzák. A hunzák sok ilyen növényt (hajdina, köles, lucerna – olyan gabonafélék, amelyek B17 vitaminban rendkívül gazdagok, akár csak a sárgabarack magja) fogyasztanak. Az általuk naponta elfogyasztott ásványi anyag mennyisége a százszorosa annak, amit a nyugati civilizációkban javasolnak az orvosok.

Hunza-föld, a magas hegyvidék nagyon nehéz megélhetést nyújt az itt élőknek. Hosszú életük titka tehát a munka, az örökös mozgás mellett a mértékletes koszt. *(egészségtükör.hu)*

A PSZICHOLÓGUS ROVATA

Az aktivitás félelemoldó hatásáról

A beteg gyermekek szülei gyakran beszélgetnek egymással, általában a betegségről, veszteségeikről és saját jövőjüket kutatják más betegeknél. A várható halál tudása-várása-elutasítása visszatérő jelenség. Az anyák érzik, hogy az utolsó pillanatig gyermekük mellett a helyük.

Amikor a szülő még nem képes elfogadni a közeledő halált, és ezzel minden áron szembesítik, gyűlölni kezdi azt, aki a szembenézésre kényszeríti. Vagy összeomlik, depressziós lesz, öngyilkossággal foglalkozik, és ami a legrosszabb, úgy érzi, nem tud a gyermeke szemébe nézni. Szélsőséges indulatokat vált ki, ha az igazságot túl egyenesen, minden remény elsöprésével közlik. Ugyanazokból a szavakból a hozzátartozók vagy a beteg mást értenek. Ismerni kell ezeket a fáziseltolódásokat. A türelem, a rálátás a másokra, elfogadása annak, hogy mással küzd a férj, és nem csak az anyának lehet igaza.

A betegség korlátoz, beszűkülnek az emberi kapcsolatok is. Az ÉN a kibontakozás, a fejlődés, az alkotás és a tettek helyett a betegség zárkájába kerül. Önmagába zárkózva a súlyos betegség még nehezebben viselhető el. A beszűkülés helyett a teljes életre, a még elérhető értékek megvalósítására kell törekedni. Az aktivitás félelemoldó hatása bizonyított tény, nemcsak pszichológiai, ezt igazolják a biológiai, fiziológiai vizsgálatok is. Aktivitás mellett jobb a gyógyulás lehetősége. A szorongás, a félelem negatív hatását az élettani vizsgálatok is bizonyítják. A felnőttek bizalmat, melegséget és megértést kell

sugározni a gyermek felé, így nyer önbizalmat, és így mer önmaga lenni. Az a gyermek, akit megértenek, nem fog félni attól, hogy kifejezze véleményét, félelmeit, vágyait. A gyermek, aki egy megértő felnőtt megbecsülésével találkozik, tudni fogja, hogy joga van a maga önálló érzéseire, és, hogy tiszteletben tartják a személyiségét. Ez segíteni fogja személyiségfejlődésében. Ez fontos az egészséges gyermeknek, a súlyosan beteg gyermeknek is, az intenzív osztályon is, otthonában is. Az intenzív, kreatív gondozás lényeges, mindegy, hogy mitől fél, ezt rajzaiban, játékaiban mindig újra kifejezheti. Ugyanaz érvényes nagyobb gyermekeknél is. Mások az aggodalmaink, de szimbolikusan ugyanúgy kifejezik félelmeiket. Itt is használ az alkotás felébresztése, mert a kreativitás lehetővé teszi a gyermek számára, hogy megbirkózzon félelmével. A beteg gyermeknek tudnia kell azt is, hogy mit jelent az evés, a mozgás, az elfoglaltság, a kreativitás a betegség elleni küzdelemben. Tudnia kell, hogy mindezekkel saját maga is segíti gyógyulását.

A teljes, tevékeny élet biztosítására kell törekedni a betegség egész ideje alatt. Lényege a munka, az alkotás, a tanulás, a játék, a társas kapcsolat fenntartása, az egészségeset megközelítő életmód elérése, az aktuális állapotnak megfelelően. A szülők gyakran megrekednek a túl féltő, túl aggodó állapotban és ezzel beszűkítik gyermekük életét, valamint a sajátjukat is. Az egészséges gyermek személyiségét is gátolja a túlzón féltő magatartás.

Dukai Éva

Apróhirdetések

Magyaroknál gyermekfelügyeletet és főzést vállalok. Érdeklődni egész nap: 062-8-443-917

Magyaroknál eladó rendezett, tiszta ház. Központi fűtés, gáz, telefon, szennyvízcsatorna, 2x5m üvegezett terasz. Tel.: 064-478-4516, 024/792-394

Eldó Renault Scenic (2003), benzin+gáz, atesztálva, kitűnő állapot, vontatóhorog, garázsolt (190.000 km). Tel.: 063-598-928

Ház eladó nagyon szép helyen, a Tisza-parton, Magyaroknál. Tel.: 063-745-1908

Eldó mosógép, tüzelős sporhét, fridsider, kályha, hat részes svéd-konyha, daráló, morzsoló. Tel.: 024/874-894, 063-8-663-084

Zöld búzafűlé egészségünk megőrzésére, a természet erejével. Tel.: 024-874-648, 062-961-6863

Tóthfaluhoz közel eladó 2 hold föld. Érdeklődni: 887-026

Eldó ház Magyaroknál, a Bannatska 2 alatt, valamint 4 kvadrát föld a hateremben. Tel.: 063-8-507-892

Kiegészítő órákat tartok matematikából, fizikából és kémiából. Tanári vizsgával általános- és középiskolásoknak is. Tel.: 873-786

Használt nyárigumik (205/50R16), üres gázpalack. Csere is lehet. Tel.: 063-897-0619

Renault Mégane Berline (2006), 1,4 benzin, 82000 km, bejegyezve 2014 márciusig, kanizsai tábla, tulajdonostól. Klíma nincs benne. Ára: 3400 eur. Tel.: 062/523-453

Eldó Yugo 55AX, 1988-as, üzembékptelen állapotban. Tel.: 064/909-29-50

Eldó Yugo Koral 1.3, 2001-es kiadás, új téli gumikkal és új akkumulátorral, kitűnő állapotban, szervizelve, 2014. márciusig regisztrálva. Tel.: 069-0110-642, 069-0100-641

Magyaroknál rendezett családi ház alsó épületekkel, udvarral, nagy terasszal eladó. Érdemes megnézni! Tel.: 878-353, 062-135-87-61

Eldó Peugeot 206 (2005), 188000 km, motor 1,1 benzin+gáz. Ára: 2700 euró. Tel.: 062-1730-195

Bálás búkkfa. Tel.: 877-616, 062-97-34-371

Oromon és Békóván családi ház eladó vagy cserélhető. Tel.: 792-937, 064-25-98-884

Háztartás vezetését (főzés, vasalás, takarítás), illetve betegápolást vállalok Magyaroknál. Tel.: 063/107-4644

INGYENES APRÓHIRDETÉS!

Kedves Olvasóink! Apróhirdetéseiket a kitöltött szelvényvel együtt szerkesztőségünk címére juttassák el:

24427 Tóthfalu, Kossuth utca 4/a

APRÓHIRDETÉS ÚJ KANIZSAI ÚJSÁG

Név: .....

Cím: .....

A hirdetés szövege: .....

**A Kanizsa Cserkészcsapat
november 2-án
Halloween-játékokat rendezett
a csapat Vízitelepén.
Erről mesélnek a képek.**

H O R O S Z K Ó P

KOS

Jókedvének most semmi sem szab határt. Kitoró boldogsága másokra is azonnal átragad. Új ismerőseivel való kapcsolata több jót rejtget, mint gondolná.

BIKA

Valaki most közeledni akar Önhöz. Óvakodjon az esetleges előítéletektől, hiszen egy hosszú távú barátság van kibontakozóban.

IKREK

Sok ingerült emberrel találkozik. Ebből eredően a közlekedésben is jobb, ha fokozottan betartja a követő távolságot és a biztonsági óvintézkedéseket.

RÁK

A hét második felében valami forr a levegőben. Nem kell nyilvánosságra hoznia a sejtéseit. Magában tudja le a dolgot, és várja ki a fejleményeket türelemmel.

OROSZLÁN

A hét során egyik különleges képességéből húzhat hasznot, kedves Oroszlán. Adottságait merészebben használja ki.

SZŰZ

Munkahelyén kollegái társaságában most nem a legjobb időpont arra, hogy felvegye a vezérszerepet. A végén még túl fontoskodónak tűnhet.

MÉRLEG

A hét során az átvonuló bolygók rengeteg energiával ruházzák fel önt. Többet is el tud végezni a tervezett feladatoknál.

SKORPIÓ

Vigyázzon ingóságaira, mert fontos értékkel kapcsolatban a család aurája érezhető ön körül. Nem csak eszmei értéke van a dolognak, hanem sok pénzbe kerül.

NYILAS

Ennek a hétnek az átvonuló bolygóhatásai arra inspirálják, hogy szenteljen több időt önmagára, merüljön el mélyen a gondolataiba. Hagyja, hogy előtörjenek a belső energiái.

BAK

Ne hagyja, hogy az üzleti életben bármi személyes dolog is befolyásolja, vagy esetleg korlátozza. Itt az ideje, hogy végre magánéletére is koncentráljon.

VÍZÖNTŐ

Ez az időperiódus kedvez a pénzügyeinek. Ennek ellenére ne menjen bele semmilyen kertes, bizonytalan ügyletbe. Minden alkalommal szakértővel vitassa meg terveit.

HALAK

Mostanság a levertség lesz úrrá önön. Ez ellen tenni kellene valamit. A munkahelyén nem mutathatja az elcsigázottságát és a kedvtelenségét.

"PIKTURA"

MOLER - FARBAR
SZOBAFESTŐ - MÁZOLÓ

Újházi Ákos
Magyarkanizsa, Fehér Ferenc 36.
Tel.: 063/86-63-087
063/75-16-103
024/875-104

"v.s. TISA-VET d.o.o."

- Állatorvosi rendelő
munkanapokon: 16-tól 19 óráig
szombaton: 8-tól 13 óráig

- Állatorvosi gyógyszerár
munkanapokon: 8-tól 12 óráig, és 16-tól 19 óráig
szombaton: 8-tól 13 óráig

- Kutyakozmetika minden nap megbeszélés szerint

Kaphatók:
Hills,
Terra,
Animonda,
Versele-Lagra,
Royal Canin,
Trixie,
Eukanuba termékei.

Szent Száva utca 9. (a Galaxis mellett), Telefon: 876-502

ZORIA TRAVEL

www.zoriatravel.com
facebook.com/zoriatravel

**BÁRMILYEN
UTAZÁS AZ ÁLMA
NÁLUNK MEGTALÁLJA!**

-5% DECEMBER 10-IG
MAGYARKANIZSA,
FEHÉR FERENC 30. 024/877-106

Tandari Szállás

Horgászto

Martonos, Slatina 2. 063-7488-149, 024-875-501
www.salas-tandari.com

KERAMIKA
KANJIZA

www.keramikakanjiza.com

**KEDVEZŐ
ÁRAK!**

**KISKERESKEDÉS
A GYÁR TERÜLETÉN**

Nyitva tartás: 7.00 – 19.00
Szombaton: 8.00 – 13.00
tel: 024 874 449

SAT-TRAKT DIGITÁLIS TELEVÍZIO

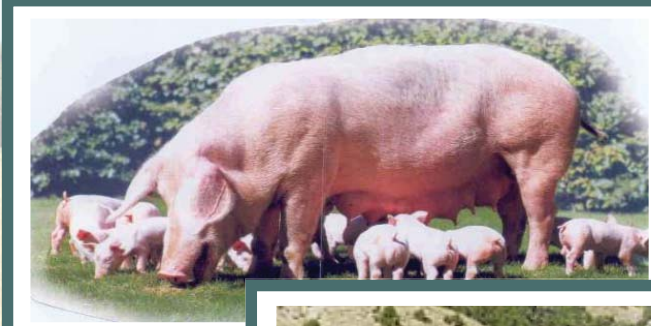
www.stcable.tv

Csatlakozási díj
12 HAVI RÉSZLETRE,
havonta 200 dinárért
2 éves
hűségnyilatkozat
aláírása esetén

ALAPCSOMAG
1 din
havonta

CSATLAKOZÁSI DÍJ 2 éves hűségnyilatkozat esetén 2000 dinár	CSATLAKOZÁSI DÍJ 1 éves hűségnyilatkozat esetén 2500 dinár	CSATLAKOZÁSI DÍJ hűségnyilatkozat nélkül 3000 dinár
--	--	--

Kristálytisztá stúdióminőségű kép • Élethű színek • Tökéletes hangzás

KONTAKT

EXPORT - IMPORT
ADORJÁN, Papp Pál sz.n.

Tel.024/884-091

024/884-149

Fax:024/884-171

e-mail: mastell@eunet.rs

Jószág-
és gabonafelvásárlás
kicsiben és nagyban

PVC AJTÓK - ABLAKOK FA

rolók, szúnyoghálók, párkányok

beépítés, méretre gyártás

6 kamrás, argongázos üveggel

német minőség hazai áron

REHAU
Made in Germany

024/875-186

8 éve önökkel...

Kanizsa, Iparos utca 3

Ada, Lenin utca 10.

Topolya, Fő utca 55.